

Kubín

Kolízne dopravné situácie a kolóny v Beňovej Lehote môžu byť minulosťou

Nebezpečný, takmer stometrový úzky úsek pri urbárskom dome, kde autá prichádzajúce z mesta musia dávať prednosť doprave smerujúcej od Kubínskej hole plánujú rozšíriť.

Znevýhodnení sa uplatnia v knižnici

Zdravotne znevýhodnení dobrovoľníci pomáhajú knihovníckam na všetkých oddeleniach inštitúcie.

Na MS v Calgary skončili parahokejisti šiesti

Cieľom tímu so základňou v D. Kubíne bolo udržať sa medzi najlepšími v A-skupine, čo sa im aj podarilo.

foto: redakcia

V Beňovej Lehote plánujú kvôli kolíziám rozšíriť časť cesty

Cestu na Kubínsku hoľu má v správe Žilinský samosprávny kraj (ŽSK) aj mesto Dolný Kubín. Župa spravuje úsek od hlavnej cesty I/70 cez Zochovu a Beňovolehotskú ulicu spolu s mostom pri urbárskom dome. Od mosta v smere na lyžiarske stredisko už cestu spravuje mesto. Obe samosprávy však zdieľajú spoločný problém.

I Je ním nebezpečný, takmer stometrový úzky úsek pri urbárskom dome, kde autá prichádzajúce z mesta musia dávať prednosť doprave smerujúcej od Kubínskej hole. Riešenie komplikovanej dopravnej situácie je konečne na stole. „Najväčší problém vnímame vždy v období hlavnej letnej a zimnej sezóny, keď sa množstvo návštevníkov Kubínskej hole vydáva hore alebo sa z nej vracia. V tomto zúženom mieste častokrát kolóna áut, prúdiaca jedným smerom, neumožňuje domácim dostať sa k svojim príbytkom alebo naopak – dostať sa do mesta. V minulosti sme v týchto prípadoch posielali regulovať dopravu mestskú políciu. Táto situácia sa ale rokmi zhoršuje a bolo potrebné nájsť definitívne riešenie. Súčasný, zhruba len 4 metre široký most v tomto jednom mieste, sa bude búrať a nahradí sa zatrubnením potoka na úrovni zhruba

90 m. Vďaka tomu vznikne 7 metrov široká cesta a zároveň bude vybudovaný aj dvojmetrový chodník, ktorý prevedie chodcov od zastávky pri urbárskom dome smerom k penziónu Sova,“ vysvetlil primátor D. Kubína Ján Prílepek.

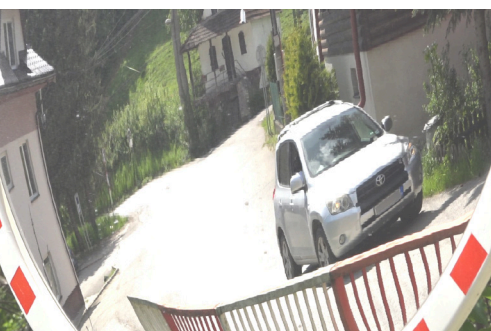
Dôležité slovo mali vodohospodári

Rozšírenie cesty v tomto úseku a rekonštrukcia mostného telesa boli jednou z priorit Výboru Beňova Lehota. „Tým, že sa upraví tento mostík a rozšíri sa, vznikne nový chodník, ktorý veľmi pomôže peším turistom, ako aj občanom žijúcim v tejto lokalite. Mohol by tu vzniknúť bezpečný priestor. V blízkosti mosta sa nachádza urbársky dom, kde sa miestna komunita často stretáva,“ ozrejmil predseda Výboru Beňova Lehota Peter Jonák. „Technické riešenie bolo veľmi náročné aj preto, že pri výstavbe objektu nebude možné úplne uzavrieť dopravu. A práve preto je navrhnuté toto zatrubnenie pozostávajúce z dvoch prvkov. Jedným je zhruba metrová betónová rúra a druhým sú prefabrikáty o rozmere 3x2 metre dostatočne veľké na to, aby sami o sebe vedeli zabezpečiť aj prietok storočnej vody,“ doplnil Ján Prílepek. Dolnokubínska samospráva pri príprave projektu úzko spolupracovala so SVP - Povodím Váhu, ktorý je správcom toku. Kvôli jeho čisteniu bude v rámci projektu pri

urbárskom dome vybudovaný vstup do koryta potoka. „Tieto rozmery umožňujú, aby sme dokonca s technikou vedeli vstúpiť do vybudovaného zatrubnenia a vyčistiť ho od nánosov skál alebo od dreva a podobne,“ dodal Ján Prílepek.

Viac ako milión eur

Mesto má hotovú projektovú dokumentáciu, územné rozhodnutie a pripravuje sa na stavebné povolenie. Celková cena rekonštrukcie je odhadovaná na viac ako jeden milión eur. Mesto sa s pomocou župy uchádza o externé zdroje financovania z regionálnej výzvy operačného programu Slovensko. „ŽSK oceňuje iniciatívu mesta Dolný Kubín, že má snahu prispieť k riešeniu situácie s cestou, ktorá si to naozaj vyžaduje. Rada partnerstva návrh schválila. To bolo i podmienkou čerpania externých zdrojov. Problém tkvie aj v tom, aký bude finálny rozpočet tejto investície. Ide o veľkú investíciu, pretože cesta i most sa musia rozšíriť a musí sa zatrubniť vodný tok. Súčasťou prác budú tiež úpravy terénu. Otázne je, či sa tak veľká investícia dokáže financovať z externých zdrojov. Komunikujeme s mestom aj o možnosti fin. pomoci zo strany ŽSK,“ zhrnula Gabriela Tisoňová, riaditeľka odboru dopravy ŽSK.

redakcia

Slepú časť ulice Jánoškova čaká komplexná oprava cesty

Dolnokubínska samospráva v máji súťažila zhotoviteľa komplexnej rekonštrukcie cesty a jej odvodnenia na ulici Jánoškovej. Jedná sa o celoplošnú opravu asfaltového povrchu 200-metrovej slepej ulice, vrátane výmeny podkladových vrstiev vozovky.

Projekt rieši aj vjazdy k viac ako desiatke rodinných domov a jeho cieľom je tiež odvieť povrchovú vodu z vozovky do verejnej kanalizácie. „Odvodnenie Jánoškovej ulice a jej kompletnú rekonštrukciu požadujú obyvatelia ulice už viac rokov. Z tohto dôvodu mesto dalo vypracovať projektovú dokumentáciu a stavebne pripravilo a povolilo túto akciu pre rok 2024. Finančné prostriedky, ktoré boli vyčlenené rozpočtom na jej realizáciu, sú vo výške 228-tisíc eur. Predmetom stavebných prác je odstránenie starého živичného povrchu, doplnenie podklado-

vých vrstiev, kompletné vybudovanie odvodňovacieho systému a prípojky odvedenie do centrálnej kanalizácie. Následne bude vrátený živичný povrch naspäť,“ vysvetlil Miroslav Kosmeľ, vedúci odboru dopravy a miestneho hospodárstva MsÚ D. Kubín.

Komunikujú s vlastníkami domov

Mesto pripravilo rekonštrukciu v súčinnosti s Oravskou vodárenskou spoločnosťou (OVS). Tej sa v predstihu podarilo kompletne obnoviť staré rozvody vody k rodinným domom pod komunikáciou. Chceli tak predísť rozkopávkam v budúcnosti. „Následne budeme synchronizovať aj práce pri kladení nového živичného povrchu. Práce, ktoré boli spojené s rozkopávkou a s položením rozvodov bude uhrádzať OVS. Pri každej rekonštrukcii a celoplošnej oprave komunikujeme jednotlivé body napojenia do rodinných domov s vlastníkami. To znamená, že táto rekonštrukcia je od plota až po odvodňovací rigol riešená projekčne, ale samozrejme drobné úpravy alebo rôzne špecifiká riešime priamo s vlastníkami nehnuteľnosti,“ ozrejmil Miroslav Kosmeľ.

Problémy s vodou

Predpokladaný termín začiatku prác by mal byť už v máji. Oprava cesty by mala trvať dva až tri mesiace. „Obyvatelia sa sťažovali hlavne na odvodnenie ulice. Práve vďaka tejto investícii sa urobí nové. To by malo vyriešiť problém vody, ktorý obyvatelia vnímali hlavne pri väčších daždoch, keď vznikali stržie. Komunikácia bola vyspádovaná priamo k ich pozemkom a cez ich vstupy na pozemky boli mnohokrát atakovaní povrchovými zrážkami. Rekonštrukcia by mala priniesť spokojnosť práve ľuďom, ktorí na danej ulici žijú,“ zhodnotil M. Kosmeľ.

text a foto: redakcia

Župa rekonštruuje štyri úseky cesty v Zázrivej

Žilinský samosprávny kraj (ŽSK) od septembra minulého roka realizuje stavebné práce na rekonštrukcii miestnej cesty v Zázrivej, v časti Havrania. Súčasťou opravy je výmena konštrukcie vozovky a realizácia železobetónových oporných múrov, zabezpečujúcich stabilitu zemného telesa.

Okrem rekonštrukcie priepustov pribudnú na opravovaných úsekoch aj nové zvodidlá a zábradlia. „Teším sa, že sa nám podarilo v rámci ŽSK dostať aj túto veľmi zlú a vyťažенú cestu do plánu rekonštrukcií. Je vidno, aj podľa zosuvov, že rekonštrukcia bola schválená naozaj v poslednej chvíli. Som rád, že sa táto komunikácia konečne renovuje,“ zhodnotil poslanec ŽSK Ján Prílepok. „Ako župní poslanci, ale aj ako vodiči, sme dennodenne konfrontovaní s kvalitou našich ciest, ktoré potrebujú státisíce na obnovu. Sme radi za každú investíciu, ktorú môže župa

do ciest urobiť,“ doplnil župný poslanec Zdenko Kubáň. „Vďaka župným poslancom a zároveň aj peniazom, ktoré sme schválili v rámci úveru, sa tento úsek po dlhých rokoch opravuje. Veríme, že tento trend bude pokračovať naďalej aj na iných cestách v celom okrese,“ dodal poslanec ŽSK Peter Jonák. Župa vykonáva stavebné práce na štyroch úsekoch v celkovej dĺžke viac ako 330 metrov. Zaplatí za ne takmer 876-tisíc eur. Rekonštrukcia by mala byť hotová v októbri tohto roka.

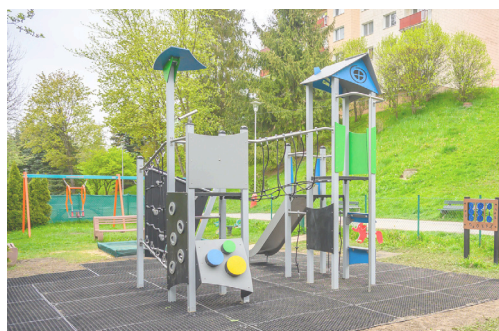
redakcia

Deti na Banisku majú novú hraciu zostavu

Zamestnanci technických služieb nainštalovali na detské ihrisko na Banisku novú hraciu zostavu pre deti od troch do štrnást rokov. Zostava je tvorená šmýkačkou, lezeckou a lanovou stenou i malým domčekom. „Detské ihrisko na Banisku je jedno zo starších

ihrísk v meste, niektoré prvky preto už vykazujú znaky opotrebenia. V minulom roku sme ihrisko doplnili o dvojhojdačku, tzv. hniezdo, ktorá je v meste veľmi populárna. Po dohode so zástupcami výboru Banisko sme sa už minulý rok rozhodli zakúpiť veľkú zostavu, ktorá nahradila pôvodnú, opotrebovanú,“ vysvetlil Miroslav Kosmeľ, vedúci odboru dopravy a miestneho hospodárstva MsÚ D. Kubín. Zostavu si vybrali zástupcovia výboru Banisko. Spolu s dopadovými zónami stála takmer 15-tisíc eur.

text a foto: redakcia

Mesto skončilo s prebytkom takmer 1,4 mil. eur a zadlženosť znížilo o takmer 6 %

Dolnokubínski poslanci na aprílovom mestskom zastupiteľstve schválili záverečný účet mesta za minulý rok. Samospráva v roku 2023 hospodárila s rozpočtom približne 27 miliónov eur. Minulý rok ukončila s prebytkom takmer 1,4 milióna eur. Dobrým hospodárením sa magistrátu zároveň podarilo znížiť zadlženosť mesta o takmer šesť percent.

foto: Juraj Chromec

„To, že sme sa spolu s poslancami dnes (18. 4.) vôbec bavili o nejakom prebytku, je malý zázrak. Je za tým obrovské úsilie všetkých kolegov, ktorí sa na tom podieľali. Keď si vezmeme náš energomanagement, ktorý nám priniesol úsporu zhruba 900-tisíc eur len mestu a aj štátu, pretože sme nakupovali energiu na spote. Ďalší viac ako 1 milión eur podobne ušetril mestský teplárenský podnik Tehos. Dokázali sme tiež financovať všetku našu infraštruktúru bez obmedzení. Fungovali školy, škôlky a športoviská,“ povedal po rokovaní MsZ Ján Prílepok, primátor mesta.

Mestskí poslanci preto rozhodli o zapojení takmer 1,2 milióna eur do rôznych investičných akcií. Zvyšnú časť približne 200-tisíc eur si chce magistrát ešte ponechať ako rezervu mesta. Podľa slov primátora vznikol samotný prebytok aj tým, že pri hospodárení v meste sú veľmi zodpovední. „V našom meste sa každoročne snažíme hospodáriť veľmi zodpovedne, čoho dôkazom je aj to, že zadlženosť mesta Dolný Kubín je na rekordne nízkej úrovni 12 percent. Podarilo sa nám splácať úvery, a to nielen tie mestské, ale aj mestských firiem. Vysoká inflácia a nárast cien všetkých materiálov a práce nám komplikovali všetky rekonštrukcie. Tu sa nám podarilo šetriť vďaka dôslednému súťaženiu dodávateľov tak, aby sme pre mesto získali vždy požadovanú kvalitu, ale za čo najlepšiu cenu,“ vysvetlil Prílepok. Zároveň radnica časť prác, najmä pri rekonštrukcii mestských bytov a budov, vykonala svojpomocne, čím ušetrili až 50 % rozpočtovaných prostriedkov. „Aj ďalej chceme v nastavenom trende pokračovať, aby sme ušetrené financie mohli investovať do zveľadovania mesta a skvalitňovania života našich obyvateľov,“ doplnil primátor mesta.

Významným zdrojom príjmu boli projekty, do ktorých sa radnica zapojila. Vďaka nim získala nemalé finančné prostriedky na financovanie rôznych zámerov, hlavne na športovú infraštruktúru či bezpečnosť. Dolnokubínska samospráva ešte

v roku 2020 predložila Ministerstvu investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR projekt na realizáciu moderných SMART technológií, týkajúcich sa kamerového systému a verejného osvetlenia v meste. Projekt za takmer pol milióna eur mesto spolufinancovalo piatimi percentami zo schválenej sumy. „Vďaka projektu sa v našom meste vybudoval nový kamerový systém a inteligentný systém verejného osvetlenia vrátane centrálnej riadiacej platformy,“ ozrejmil primátor mesta.

Jednou z najväčších investičných akcií za minulý rok bola celková rekonštrukcia križovatky pri Tesco na ulici Aleja Slobody, ktorá trvala približne päť mesiacov. Celková hodnota zákazky bola 725-tisíc eur. Rozdelená bola na dve etapy. Prvá sa realizovala od areálu zberných surovín po zásobovací vjazd do OD Tesco. Ďalšia bola rekonštrukcia samotnej križovatky so železničným priecestím vrátane prekládky svetelnej signalizácie a káblového vedenia.

V Materskej škole na ulici Odbojárov sa podarilo namontovať fotovoltické panely na strechy budov, ktoré sú súčasťou veľkého projektu na zníženie energetickej náročnosti najväčšej škôlky v meste. Celkové náklady na projekt boli viac ako 564-tisíc eur. Viac ako 90 % z potrebných financií samospráva získala z nenávratných zdrojov z Európskej únie a štátneho rozpočtu. Z tejto sumy len 42-tisíc eur financovala samospráva z vlastných prostriedkov. V priebehu roka sa podarilo za 30-tisíc eur vymeniť okná a vchod v ZŠ s MŠ Kňažia, či opraviť strechu na školskej jedálni.

V minulom roku v D. Kubíne vyrástlo aj prvé detské inkluzívne ihrisko na sídlisku Bysterec. Pri hre by malo spájať zdravé deti s deťmi s rôznymi typmi znevýhodnenia. Ihrisko vo veľkosti približne 530 metrov štvorcových má hodnotu viac ako 65-tisíc eur. Samospráva na jeho realizáciu získala dotáciu z Ministerstva práce a sociálnych vecí SR vo výške 32 600 eur.

Takmer pol milióna eur bolo investovaných aj do opravy miestnych komunikácií, chodníkov a ciest, kde sa opravovali výtlky, prípadne sa preasfaltovali väčšie povrchy.

Radnica sa zamerala aj na prípravu projektových dokumentácií, štúdií či auditov, do čoho investovala takmer 135-tisíc eur. Samospráve sa minulý rok podarilo získať do svojho vlastníctva niekoľko pozemkov. „Opäť sme minulý rok nakupovali pozemky, vďaka čomu sa nám podarilo získať do majetku mesta takmer 6-tisíc metrov štvorcových navyiac,“ priblížil primátor mesta.

Na viacerých projektoch v roku 2023, ktoré vypísali súkromné spoločnosti, spolupracovali so samosprávou aj Dolnokubínsčania. „Za rôzne môžem spomenúť napríklad výstavbu Lidl Čistinky na Mokradi. Tú si v súťaži vyhlasovali samotní

obyvatelia mesta a regiónu,“ pripomenul Matúš Lakoščík, viceprimátor mesta. Výstavba Čistinky v Dolnom Kubíne stála Lidl 260-tisíc eur. Mesto pridalo ďalších 25-tisíc eur na revitalizáciu okolia.

Každoročne mestské zastupiteľstvo schvaľuje aj prerozdelenie dotácií pre organizácie, ktoré v meste vykonávajú verejne prospešnú činnosť. Tie sa každý rok rozdeľujú do štyroch oblastí. Ide o šport, školstvo, kultúru a sociálnu oblasť. „Je veľmi dobré, že sa nám podarilo, tak ako po minulé roky, podporiť aj rôzne organizácie a projekty v meste Dolný Kubín sumou viac ako 133-tisíc eur. Išlo o športové kluby a občianske združenia, ktoré sa zaoberajú kultúrnou, športovou či sociálnou oblasťou,“ uviedol Lakoščík.

Martin Buzna, mesto Dolný Kubín

V okr. kole zvíťazili dobrovoľní hasiči z Oravskej Poruby

V nedeľu 5. mája sa pri zimnom štadióne zišli dobrovoľní hasiči z okresu Dolný Kubín. Konalo sa tu okresné kolo súťaže mužov, žien a dorastu. Každý rok organizuje súťaž iný zbor. Tento rok ju mal na starosti okrskok číslo dva. Súčasťou neho je aj Dobrovoľný hasičský zbor Kňažia a Dobrovoľný hasičský zbor Záskanie. „Družstiev sa zúčastnilo osemnásť v kategóriách mužov, žien a mužov nad 35 rokov plus dorast a dorastenky. Tento rok nám vyprášili kocúra chlapi z Oravskej Poruby, ktorí sa v podstate vrátili po dvoch rokoch pauzy, ale prišli a ukázali nám to všetkým, ako sa patrí,“ povedal Miroslav Ondrek z DHZ Kňažia. V kategórii mužů nad 35 zvíťazilo

družstvo zo Sedliackej Dubovej a zo ženských tímov si prvé miesto odniesli hasičky zo Bzín.

text a foto: redakcia

Kolonádový most a mestský úrad je na Google Street View

Kolonádový most a budovu mestského úradu nájdete po novom už aj na Google Street View. Spoločnosť oslovila mesto s ponukou 360-stupňového snímania exteriérových aj interiérových objektov. „Zaujalo nás to hlavne kvôli tomu, že občania sa môžu pozrieť do prvej vstupnej haly mestského úradu a oboznámiť sa s jej priestormi. Samozrejme, využili

sme túto možnosť aj pre kolonádový most. Patrí medzi najväčšie atrakcie mesta a určite je to pre návštevníkov zaujímavou pozvánkou na jeho návštevu,“ zhodnotila Monika Salvová, referát reg. rozvoja a cestovného ruchu MsÚ DK. Okrem podpory cestovného ruchu vidí mesto prínos tejto služby aj v tom, že umožní virtuálnu návštevu kolonádového mosta zdravotne znevýhodneným osobám. V prípade mestského úradu zas môže zjednodušiť orientáciu v klientskom centre.

redakcia

A graphic with a blue and purple background. It features a stylized map of a city with various icons representing different modes of transport and services. In the bottom left corner, there is a logo that says "DO PRÁCE NA BICYKLI" with a bicycle icon. On the right side, there is white text that reads "Zapoj sa so svojimi kolegami na" followed by a blue button with the text "www.dopracenabicykli.eu".

Zapoj sa so svojimi kolegami na

www.dopracenabicykli.eu

Rozhl'adňa, tribúny i ihriská, MASka ukázala projekty pre Oravu

Vyhliadková veža v Hladovke, rekonštrukcia domu smútku v Habovke či infokiosky v D. Kubíne. Koncom apríla predstavila Miestna akčná skupina (MAS) Orava dvanásť nových projektov pre Oravu, ktoré budú podporené v rámci výziev z programu rozvoja vidieka.

foto: redakcia

„Celková investícia všetkých týchto dvanástich projektov, ktoré sme kontrolovali a hodnotili, je niečo vyše jedného milióna eur. Spolufinancovanie starostov v tomto prípade je nula percent, to znamená, že celých sto percent projektu im hradí Európska únia. Naším smelým cieľom je, aby do konca tohto kalendárneho roka boli všetky tieto projekty ukončené a zrealizované, aby bolo vidno výsledky,“ žela si projektový manažér MAS Orava Tomáš Moravčík. „Veľmi sa tešíme. Obce a mesto Dolný Kubín si vytipovali to, čo je pre nich vhodné z tejto výzvy. Znova sa do územia dostane niečo cez vyše milióna eur, ktoré zlepšia ponuku služieb pre turistov a obyvateľov. Dúfame, že všetko prebehne v poriadku, od podpísania zmlúv, schválenia, cez realizáciu až po preplatenie,“ vysvetlil Jozef Záhora, predseda MAS Orava.

Nové futbalové tribúny

Z eurofondov plánujú postaviť nové detské ihrisko v Medzibrodí nad Oravou a multifunkčné ihrisko vybudujú aj v Krivej. Rekonštrukcia športovej infraštruktúry bude podporená v Hruštine. Na Orave pribudnú aj nové futbalové tribúny na ihrisku vo Vitanovej i v Dlhej nad Oravou. „Táto tribúna je rozpočtovaná na výšku zhruba 99-tisíc eur. Prinesie nové prostredie pre našich futbalistov, ktorí si v tomto roku pripomínajú 65. výročie svojho vzniku. V spolupráci s našou miestnou akčnou skupinou je to už druhý projekt, ktorý realizujeme. Verím, že sa nám v dohľadnej dobe podarí aj finančne dotiahnuť obidva projekty,“ zhodnotil Ján Kamas, starosta Dlhej nad Oravou. „V obci Oravský Podzámok sme sa rozhodli rozšíriť ponuku infraštruktúry v športovom areáli. Chceme tam dobudovať ešte jeden objekt, ktorý bude slúžiť verejnosti, turistom a vodákovi. Predpokladaná cena je 98-tisíc eur,“ objasnil Jozef Záhora, starosta Oravského Podzámku.

Moderná infraštruktúra

Projekt prestrešenia pódia v parku bude v tomto roku realizovať Sedliacka Dubová. Vo Vyšnom Kubíne vytvorí nový vstup

do Choča. Bude ho tvoriť veľká drevená uvítacia brána, náučný chodník s panelmi a altánok. Na modernizáciu kultúrneho domu sa pripravujú v Párnici. „My sme sa rozhodli využiť cez program rozvoja vidieka prostriedky na modernizáciu vstupných priestorov, čiže sociálnych zariadení a vstupného priestoru kultúrneho domu v Párnici. Je to jednoduchšia cesta, keď je hodnota projektu do 100-tisíc eur, tak sme sa aj my snažili nastaviť celkovú rekonštrukciu do tejto sumy,“ ozrejmil starosta Párnice Ján Hančiak. „Na základe výzvy, ktorá je pre miestne akčné skupiny, chceme zrekonštruovať dom smútku, ktorý je postavený v sedemdesiatych rokoch minulého storočia. Vznikli problémy, lebo pod domom smútku boli nevyseparované pozemky. Dokázali sme to však vysporiadať. Teraz nás čaká realizácia. Pre Habovsku to nie je malá investícia, ide o okolo 100-tisíc, ktoré žiadame cestou MAS. Vkladáme to toho ale aj obecné financie. Bol by to druhý projekt, realizovaný v súčinnosti s MAS Orava. Sme spokojní s jej pracovníkmi z Oravského Podzámku, ktorí nám realizujú tieto projekty. Len nie sme spokojní s Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (PPA), ktorá to zastrešuje, nakoľko je zdĺhavý proces pri kontrolách, ako aj s preplatením týchto financií,“ uviedol Alojz Lajčin, starosta Habovky. „Dúfame, že aj po rokovaníach Národnej siete MAS s vedením PPA a s vedením ministerstva sa veci pohnú, lebo už nás čaká nové programové obdobie, kde sú tiež alokované financie. Potrebujeme tieto finančné prostriedky, týchto miliónov eur, do pol roka 2026 vyčerpať a vydokladovať,“ dodal Jozef Záhora.

Pracovné a informačné stretnutie k realizácii všetkých projektov bolo 25. apríla v Oravskom Podzámku. Mesto Dolný Kubín aj obce majú hotové projektové dokumentácie a vydané stavebné povolenia. PPA aktuálne realizuje finálne kontroly pred uzavretím projektov. Následne začnú samosprávy s prípravou verejného obstarávania.

redakcia

Bombovej hrozbe čelili aj školy v Dolnom Kubíne

Viacere školy po celom Slovensku zaznamenali v máji vyhrážky bombovým útokom. Neznámy páchatel' nahlásil na školách v krajoch uloženie výbušnín. Hrozba neobišla ani Dolný Kubín.

V meste zasadol aj krízový štáb, ktorý vyhodnotil fungovanie evakuačných postupov a nastavil ďalšie opatrenia. O konkrétnych záveroch nie je možné informovať verejnosť. „Išiel som potichučky do materskej škôlky. Detičky som vrátil, aby išli do tried. Pani zástupkyňa som vysvetlil, čo majú robiť. Aby všetci zavolali rodičov a zhromaždili sa pred školou. Starších žiakov sme evakovali systémom, že sme ich zorganizovali na ihrisku, aby boli od tých maličkých nabok. Všetkých rodičov sme informovali cez facebook, cez edupage, aby si prišli po deti. V tomto momente sme už všetci preč.

Škola je otvorená, čakáme na policajtov so psami, uviedol Ľudovít Mačor, riaditeľ Cirkevnej spojenej školy. „Evakovali sme školu. Susedná Stredná zdravotnícka škola nám požičala telocvičňu, aby deti boli vnútri a podľa možnosti v pokoji. Polícia školu prezrela. Teraz sa deti vlastne v pokoji naobedujú a idú domov. Deťom sme najprv rozprávali, že je to len branné cvičenie, lebo my sme opúšťanie budovy už párkrát trénovali. Ale oni si to samozrejme medzi sebou povedali cez telefóny od iných kamarátov z mesta,“ doplnila Mária Studničová, riaditeľka ZŠ P. Škrabáka.

Polícia zaevidovala na školách celkovo 995 hrozieb bombových útokov. V Žilinskom kraji išlo o 194 škôl. Okrem toho zaznamenala aj 110 hrozieb na budovy bánk a 40 hrozieb na predajne elektrotechniky. Na sociálnej sieti polícia uviedla, že ide o koordinovanú operáciu.

redakcia

O občanov bez prístrešia sa chcú postarať, tí to odmietajú

S príchodom letného počasia prichádzajú do ulíc, parkov a námestí aj ľudia bez prístrešia. Hluk, popíjanie alkoholu a žobranie vyvoláva u viacerých občanov pohoršenie. Najhoršia situácia je aktuálne na Námestí Slobody. Mestská polícia na týchto ľudí veľa pák nemá. Pokuty a napomenutia nepomáhajú.

Oddelenie pre rodinu a krízovú intervenciu na mestskom úrade týchto občanov pravidelne monitoruje a snaží sa ich dostať do svojho zariadenia. Podmienkou je abstinencia. „Pracujeme s nimi tak, že ich navštevujeme priamo v teréne, kde sa teraz zdržujú a ponúkame im služby, ktoré mesto poskytuje. Sú to sociálne služby krízovej intervencie a jednu z nich, okrem terénnej sociálnej práce, je aj poskytovanie prenocovania v nocľahárni STOP-ŠANCA. Podmienky sú prísne najmä v tom, aby dotyčný občan nebol pod vplyvom alkoholu. Samozrejme, máme aj zariadenie, kde aj pod vplyvom alkoholu môže vstúpiť, ktoré je monitorované mestskou políciou. Je to síce krátkodobá záležitosť, ale v prípade ohrozenia zdravia a života je možné ich umiestniť aj tam. Nocľaháreň predstavuje i šancu, sociálni pracovníci tu poskytujú sociálne poradenstvo, počas ktorého sa odstraňujú všetky sociálno-patologické javy, ktoré sa objavia pri sociálnej anamnéze. Mnohokrát nemajú ľudia bez domova občiansky preukaz, nie sú tiež evidovaní na úrade práce. Postupnými krokmi, ktoré si, žiaľ, vyžadujú dlhodobé riešenie, prispievame k tomu, aby sa integrovali do spoločnosti,“ vysvetlila Katarína Trubanová z oddelenia pre rodinu a krízovú intervenciu MsÚ DK.

Cieľom je dostať ich z ulíc

Sociálni pracovníci navštevujú občanov bez prístrešia denne. Zisťujú, či sú evidovaní na úrade práce alebo či majú zdravotnú starostlivosť. Sprevádzajú ich na úradoch i pri lekárskech vyšetreniach. Cieľom je dostať ich z ulíc do zariadenia na ulici M. R. Štefánika. Mesto môže za týchto občanov poberať aj dávku v hmotnej núdzi a pomáhať im hospodáriť, musia s tým však súhlasiť. „V prípadoch, keď nie je schopný dotyčný človek hospodáriť s vlastnými finančnými prostriedkami,

dávka je postúpená na mestský úrad. Urobí sa finančný plán. My dohliadame na to, aby boli zabezpečené všetky nevyhnutné životné potreby. To znamená, že prioritne platíme prenocovanie a najmä stravu a oblečenie,“ ozrejmila Katarína Trubanová.

Na vine je alkohol

Samospráva aktuálne eviduje v uliciach mesta okolo 25 až 30 občanov bez prístrešia. Najčastejšie sa zdržiavajú na železničnej a autobusovej stanici či na Námestí Slobody, teda na miestach, kde je zvýšená koncentrácia ľudí. „V meste Dolný Kubín máme väčšinou takých, ktorí sú závislí na alkohole. Kritická hranica pobytu bezdomovca v uliciach je rok až dva. Potom sa stáva apatický a tento život mu vyhovuje,“ objasnil náčelník mestskej polície Dušan Medzihradský.

Ľudia sa nad nimi zľutujú

Mestská polícia rieši u občanov bez prístrešia najčastejšie požívanie alkoholu na verejnosti. Peňažné pokuty ale nemajú z čoho zaplatiť. Snaží sa ich preto vytláčať z verejného priestoru, no títo občania sa na svoje obľúbené miesta pravidelne vracajú. Miestni obyvatelia im tu nosia jedlo, či stravné lístky alebo im dávajú drobné. Podľa náčelníka mestskej polície by to robiť nemali. „Konkrétny prípad máme na Námestí Slobody pred Billou, kde chodia staršie panie týmto ľuďom dávať jedlo, stravu, napríklad praženicu, teplú polievku, guláš a v týchto činnosti ich tým pádom podporujú. A samozrejme občas im dajú nejaké to euro. Tieto peniaze všetky minú na alkohol, lacné víno a v poslednej dobe aj na lacnú vodku. Rád by som apeloval na týchto ľudí, že ak im nebudú nosiť jedlo, oni sa tam zdržiavať nebudú a pôjdu niekde inde, kde nebudú budiť verejné pohoršenie,“ zhrnul Dušan Medzihradský. „Ľuďom ich je často ľúto a majú tendenciu im poskytovať finančné prostriedky, aby si zabezpečili stravu. Tým, že je mesto osobitným príjmom ich dávok, my im stravu vieme zabezpečiť, preto je zbytočné im dávať peniaze, lebo vo väčšine prípadov skončia premenené na alkohol,“ doplnila Katarína Trubanová. „Tito ľudia majú možnosť nocľahárne, bezprahového bývania, ale bohužiaľ všetko odmietajú,“ dodal Dušan Medzihradský.

redakcia

foto: Luka Brase

V knižnici oslávia trojité výročie Antona Habovštiaka

„Nelutujte sa, všetci v sebe máte niečo, čím si môžete vydobýť uznanie, len to musíte v sebe nájsť,“ tak znejú slová jazykovedca, etnológa, ale predovšetkým spisovateľa s morálnym posolstvom. Oravský spisovateľ venoval osobitnú pozornosť oravskému nárečiu, pričom materiály osobne v jednotlivých dedinách zbieral. Pôsoobil počas najťažších totalitných čias komunistického režimu a vďaka nemu bola vyhlásená prvá slovenská mučeníčka za blahoslavenú. V tomto roku si pripomíname až 3 výročia Antona Habovštiaka.

„Sto rokov od jeho narodenia, dvadsať rokov od úmrtia a dvadsať rokov tiež od pomenovania Oravskej knižnice podľa jeho mena,“ vysvetlila Katarína Kožáková z Oravskej knižnice Antona Habovštiaka.

Pre jazyky mal slabosť, najmä pre náš
Narodil sa v Krivej. Láska k jazyku sa pretavila do štúdia slovenčiny a francúzštiny už na akademickej pôde. Potom začal pracovať v Jazykovednom ústave Ľudovíta Štúra. „Anton Habovštiak patrí ku generácii povojnových jazykovedcov. Začal neúnavne zbierať a zapisovať ľudovú slovesnosť, povesti i rozprávky. Z tohto obdobia vznikla aj monografia Oravské nárečia, kde sa nezamerával len na Oravu, ale aj na Lip-tov, Gemer a Turiec,“ ozrejmila Katarína Kožáková. Habovštiak si dával záležať, aby sa nárečové prvky v spisovnej slovenčine zachovali. Nabádal k tomu aj spisovateľov, novinárov a publicistov.

Písal pre dospelých aj deti

„Medzi jeho tvorbu patrí aj historický román s pokračovaním Plátennícka pieseň. Pre dospelého čitateľa je to napríklad Mať moja, mať moja. Keďže sa zaoberal aj zbieraním povestí a rozprávok, významnými publiká-

ciami sú aj Najkrajšie oravské povesti s ilustráciami Stana Lajdu alebo Oravské chodníčky. Je to kniha, v ktorej Anton Habovštiak zachytil nielen históriu, ale aj výnimočné osobnosti, tradície a zvyky Oravy,“ povedala Katarína Kožáková. Anton Habovštiak zhromaždil množstvo záznamov ľudového rozprávania s rozprávkami a povestami, ktoré si ľudia tradovali. Pri ich spracovávaní sa nebál do nich vniesť aj humor. V 90. rokoch v jeho tvorbe zaznamenáme aj kresťanskú tematiku.

Svojou investigatívou prispel k rozhodovaniu pápeža

Po zmene totalitného režimu sa venoval písaniu biografie o Zdenke Schelingovej. V roku 1996 vydal dielo Za mrakmi je moje milované slnko, ktoré spracoval aj pre detských čitateľov v knihe Sestra Zdenka. 14. septembra 2003 ju pápež Ján Pavol II. vyhlásil za blahoslavenú. „Vďaka nemu sa stala Zdenka Schelingová blahoslavená. Zaoberal sa aj témou totalitného režimu, kde spracoval to, ako bola prenasledovaná,“ doplnila Katarína Kožáková. Od jeho úmrtia vyšlo o ňom viacero publikácií. V Oravskej knižnici nájdete publikáciu V spomienkach. „Táto kniha je veľmi zaujímavá tým, že sú tam zachytené čriepky z jeho

života. Keď si čítate túto knihu, tak ho spoznávate úplne inak ako človeka. Spomienky spisali jeho tri dcéry. Má štrnásť vnúčat, takže do knihy prispeli aj vnuci, vnučky, ale aj priatelia a spolupracovníci. Je to naozaj zaujímavá publikácia,“ vyzdvihla Katarína Kožáková.

Knižnica si výročia pripomenie pestrým programom

Aby si knižnica pripomenula jeho výročia, plánuje hneď niekoľko podujatí. Na konferenciu v Dolnom Kubíne sú pozvaní špeciálni hostia. „Táto konferencia bude 25. septembra v kongresovej sále hotela Park, kde sme pozvali jeho tri dcéry, ktoré tam prídu s príspevkami. Tiež sa nám ozvali jeho bývalí spolupracovníci zo Slovenskej akadémie vied. K téme nám povie pár slov aj pán Gonda, za ktorého bola pomenovaná knižnica podľa A. Habovštiaka. Tiež sa nám prihovorí pán Mikolášik a aj náš pán riaditeľ Roman Večerek,“ uviedla Katarína Kožáková. „Okrem spomínanej konferencie sú to rôzne akcie a podujatia, ktoré budú pribúdať v priebehu roka. Bude to napríklad veľmi zaujímavé podujatie - čítanie z jeho diel vo vlaku Oravka. Potom budeme organizovať prednášky pre stredné školy a druhý stupeň základných škôl o živote

a tvorbe Antona Habovštiaka,“ doplnil riaditeľ Oravskej knižnice Antona Habovštiaka Roman Večerek. Tvárou podujatí bude obraz od dolnokubínskeho umelca Luka Braseho. „Ide o veľký banner, aby všetci videli, že tento pán má toho roku naozaj tri výročia. Či už je to

narodenie, úmrtie alebo pomenovanie knižnice podľa jeho mena,“ hovorí Roman Večerek.

„Usilujem sa byť niekým, koho by mohli nasledovať aj mladšie generácie. Mali by sme byť v istom zmysle príkladom.

Mám rád ľudí a na to, aby sme mali ľudí radi, musíme sa naučiť milovať. Mňa naučila milovať rodná obec,“ znejú na záver ako memento života i pre nás slová Antona Habovštiaka.

redakcia

16. ročník Kniha Oravy spoznal víťazov

Súťaž Kniha Oravy 2023 má víťazov. Spomedzi 23 nominovaných kníh späťých s Oravou, si čitatelia prostredníctvom hlasovania vybrali tie najzaujímavejšie.

O titul Kniha Oravy bojovalo v kategórii odborná literatúra dvanásť titulov a v kategórii beletria jedenásť. Knižnica slávnostne vyhlásila výsledky vo štvrtok 25. apríla. „Hlasovalo 1800 ľudí. Myslím, že to je najviac hlasov za ostatné roky. Prvé miesto získala v odbornej literatúre Jana Juhásová a v beletrii Rudolf Jurolek. Je to veľmi milé, pretože knihy na seba nadväzujú. Autori spolupracujú, čiže veľmi sa z toho tešíme, aj z toho, že pán Rudolf Jurolek získal toto ocenenie,“ povedala Katarína Kožáková z Oravskej knižnice Antona Habovštiaka. „Veľmi sa teším aj z toho, že takou, možno šťastnou náhodou, vznikol zaujímavý tandem. Že autor, ktorý je témou mojej knihy, zároveň vyhral v kategórii beletria. Takže informácia o ňom bude umocnená. To bolo aj mojím cieľom, aby oceňovaný rodák z Oravy sa dostal aj k Oravcom, aby si jeho životný a literárny príbeh prečítali aj ľudia na Orave. Myslím si, že je dôležité ľuďom približovať aj poéziu, lebo ako aj tu zaznelo, je to literárny druh, ktorý má prirodzene menej čitateľov, ale poézia má v sebe silný náboj. Jurolekově básne sú krátke, minimalistické, ale

intenzívne. Verím, že si nájdu svojich čitateľov,“ teší sa Jana Juhásová, autorka víťaznej knihy Belasé Ó Básnická cesta Rudolfa Juroleka. „Je to pre mňa veľká pocta, lebo aj monografia o mne, aj moja kniha získali najviac hlasov. Chcem poďakovať všetkým, ktorí za mňa hlasovali. Veľa ľudí bolo aj mimo Oravy. I keď dnes poéziu číta málo ľudí, ale mnohí ma v rámci Slovenska už poznajú. Možno nemuseli ani knihu čítať, ale držali mi palce. Takže je to pre mňa veľká česť. Je to taký prierez mojej tvorby od časopiseckých počiatkov cez všetky knihy. Sú to v podstate básne, ktoré sú inšpirované zväčša týmto krajom. Ale keďže som žil aj inde, niektoré sú z Trnavy a dokonca i z Rakúska,“ doplnil Rudolf Jurolek, autor víťaznej knihy Obsah ticha.

Prihovorila sa aj Oľga Feldeková

V kategórii beletria zaradili čitatelia na striebornú priečku Eriku Vojtekovú a jej Príbehy škriatkov z Oravy...možno to tak bolo, možno nebolo. Tretie miesto obsadila kniha Možno si zatancujeme na druhom svete z pera Oľgy Feldekovej. „Som veľmi šťastná, že práve ja som sa dostala do finále tejto súťaže. To znamená, že Oravci čítajú, vždy čítali. Dovoľím si povedať, nech sa iní neurazia, že Orava je hádam najinteligentnejší kraj na Slovensku, Hviezdoslavom počínajúc, všetkými možnými spisovateľmi ako Kukučín, Jáge, Milo Urban pokračujúc. Som hrdá, že som z Oravy, že sa môžem hlásiť k tomuto kraju. Nikdy ho

nezapriem a vždy sa budem tešiť, že ste vy všetci moji milí rodáci. Ďakujem,“ odkázala čitateľom prostredníctvom videokazety Oľga Feldeková.

Postupujú na krajskú súťaž

Druhé miesto v kategórii odborná literatúra patrí Jozefovi Gruchalákovi a jeho knihe Spomienky pána učiteľa na Pokryváč. Tretiu priečku si vďaka hlasom čitateľov odniesla kniha Trstená, ktorú napísal Marek Ďurčo a kolektív. „Víťazné knihy idú do čitateľskej súťaže Kniha Žilinského kraja 2023 a tu budú súťažiť s ďalšími knihami, ktoré vyhrali v Turci, na Kysuciach, na Liptove, v Žiline a na Orave. Je to súťaž, ktorá prebieha formou online hlasovania,“ doplnila Katarína Kožáková. Po súťaži Kniha Žilinského kraja bude putovná výstava, v rámci ktorej sa budú postupne prezentovať všetky víťazné knihy v jednotlivých knižniciach kraja.

text a foto: redakcia

Slanický ostrov umenia otvára 51. letnú turistickú sezónu

Od 1. mája sa na Slanickom ostrove umenia začína nová letná turistická sezóna. Oravská galéria aj tento rok ponúka vyhlídkovú plavbu po Orav-

skej priehrade a prehliadku dvoch expozícií tradičného ľudového umenia a menšej expozície venovanej histórii vzniku priehrady. Galéria sa každým rokom snaží obohatiť kultúrny program na ostrove o nové formáty. Okrem tradičných podujatí ako Hudobné leto a Slanický ostrov divadla, budú môcť návštevníci zažiť 3. ročník Detského Slanického ostrova umenia, 2. ročník Festivalu súčasného vizuálneho umenia a ako novinku uvedú podujatie Nedeľa

na ostrove. Pre návštevníka je pripravená mobilná aplikácia Sprievodcu po ostrove, platobný terminál priamo na lodi a cez hlavnú turistickú sezónu bude k dispozícii aj rezervačný online systém. Loď s kapacitou 90 miest premáva na ostrov z prístavu č. 2 v Námestove - Slanickej Osade. Expozície budú sprístupnené do 6. októbra.

redakcia

Knižnica aj galéria prichádzajú s novou vizuálnou komunikáciou

Žijeme vo svete značiek, ktoré nás oslovujú svojím logom, farebnosťou alebo typom písma. Nedávno sa rozhodli vylepšiť svoju vizuálnu komunikáciu obidve významné kultúrne „značky“ v Dolnom Kubíne: Oravská knižnica Antona Habovštiaka aj Oravská galéria.

Oravská knižnica vycítila potrebu zjednotiť identitu a vizuál kvôli propagácii svojej činnosti vo verejnosti. Posledné úpravy loga boli pri 70. výročí jej založenia, teraz bolo potrebné prijať nový dizajn manuál, ktorý presne stanovuje, ako sa majú používať jednotlivé grafické prvky. Nové logo odkazuje na otvorenú knihu, ktorá pozýva čitateľov vstúpiť do nekonečného sveta poznania. „To znamená, že knižnica je prístupná, otvorená všetkým ľuďom, ktorí tu chcú prísť. Je to vzdelávacia a informačná inštitúcia. Logo je ako slnko, ako dobrá pozitívna energia,“ vysvetľuje Roman Večerek, od roku 2020 nový riaditeľ Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne. Navonok teda ne-

chcú pôsobiť len ako tradičná knižnica, ale aj ako kultúrne prostredie, kde sa návštevníci môžu stretávať, pracovať či oddychovať. Logo vytvoril grafik a dizajnér Dolnokubínčan Dávid Drímal. Novinkou je aj využitie ilustrovaných postáv, ktoré sú v pohybe. „Knižnica by mala byť aktívna, atraktívna, byť stále v pohybe,“ dopĺňa R. Večerek. Knižnica tak od 1. mája novým dizajn manuálom skvalitňuje aj využívanie svojich sociálnych sietí a zlepšuje orientáciu návštevníkov vo svojich priestoroch.

V galérii kontinuita

K úprave svojej vizuálnej identity prišlo aj Oravská galéria (OG), ktorá k tomuto kroku pristúpila po takmer troch desaťročiach. Predchádzajúce logo malo svoj pôvod ešte v 90. rokoch, vzniklo však priamo v kolektíve pracovníkov a túto inštitúciu úspešne reprezentovalo. OG preto chcela zachovať kontinuitu a nadviazať na predošlú značku. „Od nástupu sme cítili potrebu novej vizuálnej identity Oravskej galérie, ale samozrejme chceli sme plne pochopiť špecifiká, situáciu a jej výnimčnosť, aby sme sa postupne vydali správnou cestou,“ hovorí Michal Čajka, od 1. októbra 2020 riaditeľ Oravskej galérie. Nové logo predstavili koncom apríla. Jeho autorom je významný slovenský grafik Pavel Choma, ktorý sa venuje plagátovej a knižnej tvorbe a v minulosti viedol katedru vizuálnej

komunikácie na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave.

Okrem kontinuity si OG kládla ešte druhú podmienku, aby nový dizajn bol zrozumiteľný a ľahko čitateľný. Galériu teraz čaká úloha zaviesť nové vizuály do reálneho života, ktoré chcú úspešne presadiť aj v digitálnom svete. Dizajn manuál zahŕňa nielen centrálnu budovu v Dolnom Kubíne, ale aj ďalšie expozičné napríklad v Tvrdošíne či na Slanici. V dizajne sa využili aj ich architektonické odlišnosti. „Farebnosti dominuje svetlomodrá a tmavomodrá. Reprezentujú nebo, ktoré je v čase krásneho počasia sýtomodré. Zároveň symbolizujú vodu, pretože na Slanickom ostrove umenia má oravská príroda túto farbu koncentrovanú,“ približuje M. Čajka. Doplnkovou farbou je sýtožltá, ktorá akoby svietila z okien Župného domu, Kostola povýšenia Svätého kríža či plátenníckej kúrie. „Symbolicky vyjadruje, že sa tu niečo deje, že je tu život, že sú tu programy pripravené pre verejnosť,“ dodáva M. Čajka. Svoje vlastné grafické stvárnenie má aj oblúbená Loď OG Slanica, ktorá je od 1. mája 2024 opäť v prevádzke. Obidve organizácie – aj Oravská knižnica, aj Oravská galéria – chcú novým komunikačným dizajnom vzbudzovať pozitívne emócie a prilákať nových návštevníkov.

DOLNÝ KUBÍN

Nové
pravidlá parkovania
pre sídlisko Brezovec
platné od 1.7.2024

REZIDENTSKÉ PARKOVANIE CHRÁNI DOMÁCICH OBYVATEĽOV

Bezpečnosť a poriadok

Rezidentské parkovanie funguje na uliciach Aleja Slobody, Matúškova a Andreja Sládkoviča už od roku 2016.

Pred jeho zavedením mali obyvatelia týchto ulíc podobné problémy ako zvyšok mesta dnes. Vozidlá s cudzími evidenčnými číslami zaberali miesto domácim obyvateľom a centrum mesta bolo neustále plné. Po zavedení regulácie sa tento stav zlepšil v prospech domácich obyvateľov.

ZÓNA 2 - BREZOVEC

AKO POŽIADAŤ O REZIDENTSKÚ KARTU

Obyvateľ s trvalým pobytom spadajúcim do zóny zaregistruje svoje vozidlo prostredníctvom internetovej stránky permits.parkdots.com, alebo osobne na mestskom úrade od 10. júna 2024.

K registrácii je potrebné vyplniť požadované údaje, doložiť veľký technický preukaz od vozidla a občiansky preukaz. V prípade, že ide o služobné vozidlo, je potrebné predložiť doklad, ktorý vozidlo oprávňuje používať na súkromné účely. Rozhodnutie o vydaní karty bude doručené na zadaný e-mail.

Po uhradení poplatku môže od 1.7.2024 rezident využívať výhody elektronickej rezidentskej parkovacej karty.

MODRÁ FARBA - REZIDENTSKÉ PARKOVISKÁ:

Prevádzková doba:

06:00 - 16:00 hod. - bez obmedzení

16:00 - 06:00 hod. - len rezidentské karty, abonentské karty „Brezovec“ alebo pridelené návštevnícke hodiny

ZELENÁ FARBA - SPOPLATNENÉ PARKOVANIE:

PÁSMO 4:

Prevádzková doba:

Pondelok - Nedeľa - 00:00 - 24:00 hod.

Platba:

- **Mobilná aplikácia, SMS** - prvých 30 min. - **0,30 €**
- **Mobilná aplikácia** - za každú ďalšiu začatú hodinu - **0,80 €**
- **SMS** - za každú ďalšiu začatú hodinu - **1 €**

Abonentská karta „Brezovec“, Rezidenti a pridelené návštevnícke hodiny - bezplatne

ČERVENÁ FARBA - SPOPLATNENÉ PARKOVANIE:

PÁSMO 5:

Prevádzková doba:

Pracovné dni: Pondelok - Piatok - 00:00 - 24:00 hod.

Víkendy + Štátne sviatky - bezplatne

Platba:

- **Mobilná aplikácia, SMS** - prvých 30 min. - **0,30 €**
- **Mobilná aplikácia** - za každú ďalšiu začatú hodinu - **0,80 €**
- **SMS** - za každú ďalšiu začatú hodinu - **1 €**

Abonentská karta „Brezovec“, Rezidenti a pridelené návštevnícke hodiny - bezplatne

DRUHY PARKOVACÍCH KARIET

Rezidentské parkovacie karty:

- **Prvé vozidlo** - 1 € za mesiac
- **Druhé vozidlo** - 20 € za mesiac
- **Tretie vozidlo** - 50 € za mesiac
- **Služobné vozidlo** - 1 € za mesiac (len ako jediné vozidlo v domácnosti)
- **Návštevnická karta** - 240 hodín/rok/byt - bezplatne
- **Návštevnická karta pre osoby ZŤP a dôchodcov nad 64 rokov** - 360 hodín/rok/byt - bezplatne
- **Abonentská karta Zóna 2 – „Brezovec“** – 50€ za mesiac, právnická alebo fyzická osoba, ktorá je vlastníkom nehnuteľnosti, prevádzky alebo firmy v zóne.

BEZPEČNÉ A LEGÁLNE PARKOVANIE

Na všetkých parkoviskách sídliska Brezovec dôjde k zosúladieniu značenia s pravidlami cestnej premávky. K dispozícii na parkovanie tak budú len miesta, ktoré sú bezpečné a spĺňajú platné dopravné normy. Množstvo vozidiel v súčasnosti stojí na miestach, kde porušujú zákon a platnú vyhlášku. Aby bolo možné niektoré miesta zlegalizovať je potrebné vybrané ulice úplne alebo čiastočne zjednosmerniť:

- **ul. Dukelských hrdinov** – úplné zjednosmernenie v smere od základnej školy
- **ul. Ľudovíta Štúra** – úplné zjednosmernenie v smere od kostola
- **ul. M. Hattalu** – zjednosmernenie v smere od domova dôchodcov po križovatku s obchodným domom Jednota. Zvyšok ulice ostáva v režime obojsmernej premávky.

Ak by sme nepristúpili k zjednosmerneniu premávky, počet regulérnych parkovacích miest na týchto uliciach by bol približne o 30% nižší.

ČO SA ZMENÍ ZAVEDENÍM REZIDENTSKÉHO PARKOVANIA

Domáci obyvatelia budú mať možnosť bezpečne a legálne zaparkovať svoje vozidlo v dostupnej vzdialenosti od svojho bydliska. Vďaka zavedeniu poriadku v parkovacích miestach budú mať chodci možnosť bezpečnejšieho pohybu po sídlisku. Zlepší sa dostupnosť pre záchranné zložky, hasičov, komunálnu techniku a autobusy. Systém však nie je nemenný a budeme ho podľa potreby upravovať, aby slúžil čo najlepšie v meniacich sa podmienkach.

Od 10. júna 2024
online registrácia tu:

permits.parkdots.com

KONTAKT

Mesto Dolný Kubín

tel: **043/5814 415**

email: parkovanie@dolnykubin.sk

Viac info na:

www.dolnykubin.sk/parkovanie

Každý druhý utorok pracujú v knižnici zdravotne znevýhodnení

Do Oravskej knižnice Antona Habovštiaka prichádzajú každý druhý týždeň zdravotne znevýhodnení mladí ľudia. Traja dobrovoľníci: Marek, Maroš a Martin sa takto zapájajú do pracovného procesu.

Pomáhajú tu s činnosťami, ktoré sú súčasťou bežného chodu knižnice. „Oslovili nás z OZ Úsmev prosím, či by sme nezobrali týchto chlapcov pod svoj patronát, aby mohli vykonávať jednoduché administratívne práce u nás v knižnici. Bolo to rozšírené po celej Orave. Títo chalani a baby chodili pomáhať do rôznych firiem a u nás to už ostalo. Pracujú u nás už vyše roka,“ povedala knihovnička Jana Katreníková z Oravskej knižnice A. Habovštiaka. „Zapájame týchto našich dobrovoľníkov do bežných aktivít, ktoré robíme aj my knihovníci. Napríklad teraz spoločne pripravuje výstavu z obrázkov z jednej výtvarnej súťaže. Taktiež označujú vyradené časopisy, teda vykonávajú isté

administratívne úkony, no zapájame ich aj do kontaktu s čitateľom, čiže aj do výpožičného systému. Prídu a odpíšu knižku alebo ju zapíšu,“ doplnila knihovnička Tatiana Polečová.

Prejdú všetkými oddeleniami

Dobrovoľníci pomáhajú v celej knižnici. Postupne prechádzajú všetkými oddeleniami. Pomoc knihovničkám je pre nich niečím novým, čo doteraz nemali možnosť spoznať. Popri aktivitách sa navyše aj baví a vytvoria si kamarátske vzťahy. „Vidieť to na nich, že ich to teší a aj baví. Že zažijú niečo nové, vyskúšajú si nejakú prácu,“ pochvaľuje si Tatiana Polečová. „Sú milí a vtipní, nasmejeme sa. Maťko nás má asi najradšej. Každý z nás vyznáva lásku, ak to takto môžem povedať,“ teší sa Jana Katreníková. „Teraz vyradujeme noviny, triedime časopisy a knihy. Zároveň tiež obsluhujeme čitateľov,“ radujú sa z aktivít mladí dobrovoľníci.

Spoluprací sa tešia aj rodičia

„Som veľmi rada, že vznikla táto spolupráca s knižnicou, pretože naše deti sú veľmi šťastné a radi tu chodia. Radi pomáhajú, snažia sa robiť, čo potrebujú, zapájajú sa do aktivít, ktoré im výborné pani knihovničky pripravujú. Čo sa týka združenia Úsmev, som veľmi šťastná,

že dievčatá sa chytili tejto možnosti a našim deťom ponúkajú rôzne krúžky, aktivity a činnosti, ktoré ich obohacujú. Nám rodičom to tiež dalo mnoho. Máme chvíľu čas pre seba. Dokážeme sa stretnúť, porozprávať si veci, ktoré sme si nemali kedy povedať, niekedy ideme na kávičku, inokedy sa len tak prejdeme a je nám spolu všetkým fajn,“ dodala Dagmar Vicánová, mama Matjeja Vicána.

Mladí dobrovoľníci sa v knižnici stretávajú každý druhý utorok poobede. Viac informácií o občianskom združení Úsmev prosím, ktoré pomáha mladým ľuďom so zdravotným znevýhodnením nájdete na stránke usmevprosím.com

text a foto: redakcia

Upratovali mesto, židovský aj historický cintorín

Do skrášľovania a upratovania nášho mesta sa pravidelne zapájajú aj bytové spoločenstvá, občianske združenia či tunajšie škôlky a školy. Veľké jarné upratovanie vyvrcholilo v sobotu 27. apríla.

„Každý rok sa mesto snaží zorganizovať spoločné jarné upratovanie pri príležitosti Medzinárodného dňa Zeme. Do upratovania pozývame samozrejme všetky materské školy, základné školy, stredné školy i bytové spoločenstvá. Je to tradícia, ide už o piaty ročník. Tento rok sa zapojilo približne dvadsať bytových domov. Najväčšia účasť je v mestskej časti Banisko, rovnako v mestskej časti Kňažia sa zapojil výbor. Ako dobrovoľníci sme sa rozhodli, že vyčistíme historický cintorín, ktorý je miestom odpočinku významných osobností,

a teda dnes sme tu a čistíme pomník Pavla Országha Hviezdoslava. Máme tu aj deti. Snažíme sa ich vychovávať k tomu, aby zveľadovali aj takéto miesta,“ povedala Michaela Porvichová z mestského úradu.

Vybrali si historický cintorín

Ruku k dielu pridali aj členovia Okresnej organizácie Jednoty dôchodcov v Dolnom Kubíne, ktorí si historický cintorín vzali pod patronát. „Dohodli sme sa aj s mestom, že sa zúčastníme, aby nás bolo viac. Rodičia so sebou privedli aj celkom malé deti. Zbierajú prútiky, konáriky. Vedeíme ich k tomu, aby si zvykali aj na prácu v takom prostredí, ktoré by pre nás malo byť dôležité, pretože sú tu uložené pozostatky významných osobností, našich dejateľov,“ uviedla Elena Beňušová.

40 ľudí upratovalo židovský cintorín

Dobrovoľníci sa zišli aj na židovskom cintoríne. Do jarného upratovania sa tu pridalo viac ako 40 ľudí. „Židovský

cintorín je súčasťou kultúry a histórie mesta, preto naše občianske združenie Aktiv-Relax zobralo patronát nad týmto priestorom, ktorý je veľmi veľký. Má štyridsať árov. S vďačnosťou sme prijali aj ponuku mesta zapojiť sa do tejto aktivity. Na moje prekvapenie sa zúčastňuje tejto brigády viac ako štyridsať dobrovoľníkov. Prišli dievčatá z Nižnej, z Jasenovej, z Veličnej a z okolitých dedín,“ zhrnula Emília Jurčíková, z OZ Aktiv-Relax.

Zapojili sa aj mladí študenti

„My zastupujeme organizáciu Mladí za mesto a taktiež radu mládeže. Rozhodli sme sa tu prísť, pretože si myslíme, že je dôležité zveľadovať naše okolie a pomáhať si navzájom,“ dodala dobrovoľníčka Šarlota Štriflerová. „Touto cestou by som sa chcela poďakovať záhradníctvu Vaňo. Venovalo dreviny a kvietky, ktoré sme pri brigáde na židovskom cintoríne zasadili,“ doplnila E. Jurčíková.

redakcia

Príroda má liek na každú chorobu, stačí sa rozhliadnuť

Milada Antalová z Párnice využíva liečivú silu bylín. To, že príroda má liek na každú chorobu, zistila už pred mnohými rokmi.

Radí však bylinky nekupovať v obchodoch. Keďže sú umelo vypestované, nekorešponujú tak s našim prostredím. Tie, ktoré rastú u nás, sú otužilé a pripravené na naše prostredie. Aj Milada pestuje bylinky, ktoré si sama natrhala a preniesla do svojej záhrady. „Moja láska k bylinkám začala s narodením detí. Som človek, ktorý sa vyhýba liekom, pokiaľ sa to dá a vyhľadávam lieky z božej lekárne. Keďže deti boli často choré a nie som kamarátka s antibiotikami, začala som hľadať alternatívy, ako im pomôcť. Prvé boli homeopatiká. Na nich sme dlho fungovali. A keďže som chcela vedieť z čoho vznikajú, postupne som sa prepracovala k bylinkám. Vznikla z toho moja vášeň,“ povedala Milada Antalová.

Cez Bylinkovú školu učí ľudí o bylinkách

Pani Milada sa rozhodla svoje vedomosti o bylinkách odovzdávať ďalej. Vo svojej záhrade organizuje Bylinkovú školu. „Začali za mnou chodiť ľudia a pýtať sa, či im viem pomôcť, poradiť a či mám niečo na predaj. My ale nepredávame, všetko máme pre vlastnú spotrebu. No nadchla som sa myšlienkou vzdelávať ľudí. Chcem, aby si sami dokázali vyrábať produkty z bylín. Má to veľa pozitív. Musia sa ísť prejsť, urobiť niečo pre svoje zdravie, vezmú so sebou aj svoje deti a ešte si aj niečo zdravé doma vyrobia. A keď si niečo sami vyrobíme, viac si to vážime, lebo vieme, koľko času nás to stálo,“ hovorí o vzniku Bylinkovej školy M. Antalová. Prvé stretnutie bolo 15. mája. Vzdelávanie bude bývať každú stredú od 17.00 hod. do 19.00 hod. až do konca leta. „Postupne prechádzame poznávaním jednotlivých bylín. Nikdy sa nevraciam k tým, o ktorých sme si už rozprávali. Ale ak sa stane, že je úplne nová skupinka ľudí, tak sa samozrejme vrátim aj k už spomenutým bylinkám. Je to hlavne o tom, že ľudia by sa mali u nás dozvedieť všetko od toho, ako bylinku odtrhnúť až po to posledné, ako si z nej vyrobiť daný produkt. Sú to moje rokmi overené tipy, praktické rady a vychytávky,“ doplnila Milada.

Účastníci ochutnajú produkty z bylín

V rámci Bylinkovej školy si účastníci priamo v prostredí

rastúcich bylín vychutnajú čerstvo pripravený bylinkový čaj, rovnako aj iné bylinkové výrobky. „Vždy je navarený nejaký bylinkový čajík. Dnes je to prvosenka, sedmokráska a lípia. Vždy je urobený nejaký macerát z bylín, mám pripravený aj nejaký produkt na ochutnanie. Dnes budú ochutnávať sirup zo sedmokrásky a z margarátky. Mám tu aj rôzne tinktúry, oleje a mastičky, aby vedeli, že aj toto všetko si môžu sami doma vyrobiť,“ hovorí Milada Antalová. „Milujem bylinky, prírodu a keď som sa dozvedela, že sa Miladka venuje Bylinkovej škole, tak som neváhala ani chvíľu. S deťmi chodíme na bylinky a toto je skvelá príležitosť naučiť sa nové veci a začať si aj niečo doma vyrábať. Plánujem tu vziať aj deti. Robili sme si už nechtíkovú mastičku a máme naložený ľubovník v oleji,“ hovorí nadšená účastníčka kurzu. „Už od detstva rada chodím na bylinky. Bylinkárstvu učim aj svojich vnukov. Chcem si rozšíriť svoje poznatky o účinkoch bylín. Vyrábam si tinktúry i olejčky,“ povedala ďalšia zanietaná bylinkárka.

Sedmokráska vylieči herpes

Mám veľmi rada sedmokrásku. Ľudia ju málo poznajú, myslia si, že je to burina. Chuťovo nie je veľmi výrazná, ale v polievke, napríklad v špenátovej, chutí výborne. Dá sa pridať aj do šalátov. Je to prvá pomoc, keď má človek herpes. Odtrhnete ju a potriete ňou herpes, nakoľko obsahuje látky, ktoré zastavujú zápal,“ popisuje účinky sedmokrásky Milada Antalová.

redakcia

Cirkevnú MŠ navštívili Vnímajkovia s M. Joppom

Do Materskej školy pri Cirkevnej spojenej škole v DK zavítali Vnímajkovia. Šesť háčkováných bábik pomáha deťom bez strachu a zábran pochopiť a uvedomiť si, že ľudia, ktorí sa správajú alebo vyzerajú inak, sú takí ako my.

Ide o to, aby deti s ľahkosťou prijali odlišnosti a rozdiely v detskom kolektíve, keď sa osobnosť dieťaťa ešte len formuje a nie je zaťažená predsudkami. „Cieľom je, aby sa deti už od ranného veku naučili prijímať a vnímať výnimočnosť v kolektíve a aby spoznali to, že medzi nami sú rôzni ľudia, ktorí aj napriek tomu, že niekedy majú nejaké znevýhodnenie a niečím sú iní, dokážu prispieť do kolektívu,“ povedala Milena Kytasová z MŠ pri Cirkevnej spojenej škole.

Deti sa učia prostredníctvom 6 háčkových bábik

Pedagógovia prostredníctvom metodických pomôcok prinášajú deťom nové, inovatívne metódy na rozvíjanie vnímavosti a odstraňovanie predsudkov u detí, a to najjednoduchším a najprirodzenejším jazykom dieťaťa – formou hry a príbehu. Základ tvoria háčkované hračky. Každý týždeň sa zamerajú na jednu postavičku, na jeden druh znevýhodnenia, aby deti mali čas si uvedomiť a pochopiť daný príbeh Vnímajka. „Ide napríklad o Timejku, je to nevidiace dievčatko. Potom tiež kamarát, ktorý v živote nemá toho veľa. Jeho mamička nemá veľa peniažkov. Bolko je chlapec so zdravotným znevýhodnením, lámu sa mu kostičky. Ďalej ide aj o predstaviteľa istého skrytého hendikepu, učiteľka si vedľa k nemu pridať rôzne znevýhodnenie. Inka je zas rómske dievčatko a Veselka je dievčatko, ktoré všetky príbehy spája a ktorému nič v živote nechýba,“ doplnila Milena Kytasová.

Martin Joppa a Marek Kubačka rozprávali deťom

Do škôlky si tematicky volajú aj hostí, ktorí majú zdravotné znevýhodnenie. Medzi škôlkarov prišiel parahakejista Martin Joppa. „Projekt je určite super, som naozaj rád, že sa takto pracuje s deťmi, lebo deti sú bezprostredné a hlavne bez predsudkov. Myslím si, že takto, cez deti, môžeme niečo naučiť aj rodičov a celkovo okolie týchto detí. V Dolnom Kubíne

už telesne postihnutý človek nie je nejaký príznak, ako tomu býva v iných mestách. Berú nás tu trochu inak. Bol som na podobných besedách aj v iných mestách a tam sa deti možno viac vypytovali, lebo to pre nich bolo niečo nové,“ povedal parahakejista Martin Joppa. Okrem neho zavítal medzi malých škôlkarov aj ďalší hosť. „Bol tu Marek Kubačka, ktorý je nevidiaci. Predstavuje zmyslový hendikep. Aby si deti nemysleli, že príbehy Vnímajkov sú len vymyslené rozprávky, v ktorých je napríklad nevidiace dievčatko, ktoré ony nikdy predtým v reálnom živote nestretli, spájame sa s aj s konkrétnymi ľuďmi, aby sa im to ľahšie prijalo a prepajilo,“ uviedla M. Kytasová.

Do materskej školy pozývajú aj starých rodičov, s ktorými si zahrajú vnímajkové pexeso, prečítajú si príbeh a budú si aj maľovať. V júni príde do škôlky zaspievať aj speváčka Slávka Tkáčová, ktorá je súčasťou projektu. Podieľala sa na CD Vnímajkovia Veselý svet. Cirkevná materská škola získala Vnímajkov vďaka finančnej podpore Nadácie SPP s cieľom podporiť a vytvárať priateľskú atmosféru v detskom kolektíve.

text a foto: redakcia

Na Orave naši potenciál pre Slovenský turizmus

Nové ministerstvo cestovného ruchu a športu na Oravskom hrade diskutovalo o potenciáli regiónu pre turizmus. V priestoroch hradu sa zoznámili s projektami a plánmi dolnej Oravy.

„Na tomto stretnutí sme chceli odprezentovať, v akom štádiu sú naše projekty na Orave. Poukázali sme na tie, s ktorými máme nejaké problémy a ako by sme jednotlivé z nich chceli dokončiť aj za pomoci ministerstva,“ vyjadril sa predseda predstavenstva Klaster Orava Maroš Badáň. Vznik fondu na podporu turizmu avizovalo ministerstvo už koncom minulého roka. Na rok 2024 vyčlenili 30 miliónov eur. Chcu tak predĺžiť pobyty zahraničných turistov a investovať do budovania infraštruktúry. „Čerpanie z tohto fondu ešte nemajú presne zadefinované. Práve takéto rozhovory so štátnym tajomníkom priamo v regiónoch sú dôležité. Takto vieme do legislatívy dostať to, čo bude pre nás potrebné a čo regióny, ako aj my, požadujeme,“ povedal Maroš Badáň.

Ministerstvo zaujali viaceré projekty

„Cestovný ruch je veľmi dôležitý, a preto sme sa so štátnym tajomníkom rozprávali o našej regionálnej kultúre, o cestovnom ruchu. Pozvali sme ho na Oravský hrad, aby videl, aké

krásne kultúrno-historické pamiatky Orava má. Myslím si, že Orava má veľký potenciál v rámci cestovného ruchu,“ vyzdvihla riaditeľka Oravského múzea P. O. Hviezdoslava Mária Jagnešáková. Štátny tajomník Marek Harbulák si v priestoroch Turzovho paláca vypočul prezentáciu tých najaktívnejších v cestovnom ruchu v rámci Oravy. Nosnou témou boli už rozbehnuté projekty v Dolnom Kubíne. „Turzov palác je nedávno zreštaurovaný. Má naozaj nádherné zreštaurované priestory európskeho významu. Chceme poukázať na to, že Orava nie je len región, kde žijú prostí, jednoduchí ľudia. Už len Oravský hrad je v rámci Európy veľmi významný,“ tvrdí Mária Jagnešáková.

Delegáciu zaujalo viacero projektov. Oravské múzeum po zakúpení hotela Oravan pripravilo projekt novej expozície a depozitáru s historickými apartmánmi. Ministerstvo sa tiež oboznámilo s víziou Dolného Kubína ako slovenského centra pre parašportovcov. Všetky nové budovy a športoviská budú úplne bezbariérové. „Ubytovacie kapacity na Gäceli sa zvýšili o tisíc nových lôžok. K rozvoju cestovného ruchu prispela aj Kubínska hoľa, ktorá má veľký projekt kabínkovej sedačky a pracuje na dobudovaní infraštruktúry,“ informoval Maroš Badáň. Na stretnutí diskutovali aj o menších projektoch iných obcí. Rokovanie zorganizoval Klaster Orava.

redakcia

foto: Igor Kujpčo

Slováci na majstrovstvách sveta v parahokeji skončili šiesti

Slovenskí parahokejisti sa predrali do A kategórie a zo svojich prvých majstrovstiev sveta si priniesli konečné 6. miesto. Cieľom bolo udržať sa medzi najlepšími, čo sa im podarilo.

Hoci sa všetky oči športového sveta upierali do Prahy a Ostravy, kde sa konali majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji, nemenej dôležité zápolenie sa udialo aj v kanadskom meste Calgary. Začiatkom mája sa tam zišli najlepšie parahokejové reprezentácie na šampionáte A-kategórie. Po prvýkrát tam nechýbali ani Slováci, ktorí majú svoju základňu na špeciálne upravenom zimnom štadióne v Dolnom Kubíne. Na svoj prvý tréning vykorčuľovali vo WinSport aréne už 2. mája a pripravovali sa na súboj s favoritom turnaja Spojenými štátmi. Museli si zvyknúť na väčšie teplo na štadióne, užšie ihrisko a rýchly ľad.

Prvé zápasy bez čerstvého otca

Naši chlapi vycestovali do zámoria bez kapitána tímu Martina Joppu, ktorý dal prednosť rodinným povinnostiam a bol pri narodení svojho prvého potomka. Naš najlepší strelec na ľade chýbal a prvý zápas s Američanmi sme prehrali vysoko 10:0. „Celý tím si šiel tento zápas užiť. Všetci veľmi dobre vieme, kde sa nachádza USA, že je to svetová špička. Pre nás to bol zápas za odmenu a chalani statočne bojovali celý čas,“ povedal tréner Ivan Hricko. Nestáňoval sa ani náš gólman Eduard Lepáček, na ktorého sa tri tretiny valili útoky a lietali puky. „Je to dobrý pocit, pretože stále som v akcii a netvrdnem na ľade. Keď máme ľahší zápas a strely neprichádzajú, brankár sedí a tuhne v bráne,“ nadľahčil situáciu brankár.

Ďalšia veľmoc na obzore

Po Američanoch vyzvali slovenskí zverenci na súboj ďalšiu veľmoc. Mužstvo Číny získalo na posledných paralympijských hrách v Pekingu 2022 bronzovú medailu. Zápas opäť skončil 10:0 v neprospech našich. „Mali sme určitú taktiku, ktorú sme v prvej tretine veľmi dobre aplikovali a myslím si, že sme tam mohli aj nejaký ten gólik dať. Ale Číňania nás v druhej tretine jednoznačne prevalcovali, a potom už pokračovali svojou hrou v tretej,“ komentoval dianie na ľade s Čínou útočník Marián Ligda. Pred dôležitým zápasom s Južnou Kóreou sa k mančaftu konečne pripojil aj čerstvý otec a kľúčový hráč Martin Joppa pôsobiaci v českom SHK LAPP Zlín. „Veľmi ťažko sa mi odchádzalo od manželky a od malého Jurka, ale našťastie mám skvelú manželku, zdravé dieťa a dobré babky, ktoré radi pomôžu. Len dúfam, že keď už som tu, tak sa zaradím k lídrom tímu a pomôžem k víťazstvám,“ vyznal sa parahokejista, ktorý sa tomuto športu venuje od roku 2010.

S Joppom vyhrávame

Ako Martin Joppa povedal, že prišiel pomôcť tímu k víťazstvám, tak sa aj stalo. Bol užitočný už v prvom zápase, do ktorého nastúpil a svojimi tromi gólmi rozhodol o plnom bodovom zisku. Južnú Kóreou sme zdolali 4:2. „Čo by som to bol za tréner, ak by som neveril mojim chlapcom? Dúfal som, že dáme jeden kontaktný gólik, a potom sa zosype

lavína, ktorú sme si chystali po druhej tretine,“ vyhlásil kouč I. Hricko, podľa ktorého sa podobné zápasy vyhrávajú charakterom, keď sme nepriaznivý výsledok 0:2 otočili štyrmi gólmi v poslednej tretine. „Je neskutočné, že deväť Slovinci doslova unavili Kórejcov s plnou súpisťou. Bolo prítomné obrovské srdce celého tímu,“ dodal M. Joppa.

Udržali sme sa

Zápasom o všetko sa stala hokejová bitka s Talianmi, ktorá mala rozhodnúť o našom zotrvaní v A kategórii. Výsledok 2:1 nám pomohol udržať sa vo svetovej špičke. Oba naše góly vsietil opäť kapitán Martin Joppa. „Prišiel som na to, aby som pomohol chalansom vyhrať tieto dva zápasy. Že sa to podarilo, je úplne skvelé. Mal som trochu aj šťastie, že mi to tam napadalo. Niektorí chalani boli blízko, padli nejaké tyčky, netrafili sa prázdne brány. Na konci dňa nie je dôležité, kto gól dá, ale tímový výsledok,“ uzavrel kapitán. Výhra s Talianmi znamenala splnený cieľ našej výpravy – hrať naďalej medzi najkádrami sveta.

Konečné šieste miesto

Počas oddychových dní mohli naši hráči spoznávať krásy a prírodu v okolí kanadského mesta Calgary, kde účinkuje profesionálny NHL klub Flames aj so Zvolenčanom Martinom Pospíšilom (24). Posledným bodom nášho parahokejového programu bola opäť Južná Kórea, s ktorou sme hrali o konečné

umiestnenie. Prehra 1:3 znova bez Martina Joppu nám zaručila 6. miesto vo finálnej tabuľke. „Určite chýbal Maťo. Neboli sme už takí presní v nahrávkach a to je veľmi dôležitá herná situácia, pretože potom si nemôžeme vytvoriť kvalitné šance na strelu,“ priznal útočník Marián Ligda. Majstrami sveta 2024 v parahokeji sa v Calgary stali domáci Kanadania, ktorí neprehrali ani jediný zápas. Striebro si odniesli Američania a bronz patrí Čechom. „Cieľ, ktorý sme si dali, sme splnili. Išlo o záchranu, čo bolo veľmi ťažké. Túto sezónu sme mali dva vrcholy. V Kazachstane sme postú-

pili do A skupiny a o pol roka sme museli hrať s tými najlepšimi mužstvami na svete,“ vysvetlil generálny manažér reprezentácie Miroslav Dráb.

V septembri pokračujeme

Na našich parahokejistov po úspešnom prílete domov v pondelok 13. mája 2024 čaká zaslúžené voľno. Trénovať začnú 20. augusta na domácej pôde v Dolnom Kubíne. Dolná Orava sa už v septembri stane dejiskom medzinárodného rozvojového kempu pre mladých a začínajúcich parahokejistov. „Všetko budeme pripravovať

koniec septembra, aby akcia dopadla veľmi dobre a aby sme nielen pre náš parahokej na Slovensku našli nových záujemcov, ale aj pre celý svetový parahokej. Aby aj ostatné krajiny, ktoré začínajú, mali svoje mužstvo, aby sa rozširovala parahokejová rodina,“ priblížil M. Dráb. Kemp využijú najmä štáty, ktoré sa chystajú etablovať, ako Estónsko, Lotyšsko a niektoré ázijské krajiny. Najbližší svetový šampionát by sa mal konať znova o rok. V máji 2025 by jeho dejiskom mali byť Spojené štáty americké.

redakcia

Mladých privádzajú k viere cez šport už 19 rokov

Na počesť spoluzakladateľky ženskej sazeziánskej rehole Márie Dominiky Mazzarellovej, organizuje Združenie mladých Laura v metropole dolnej Oravy už 19 rokov volejbalový turnaj KubCup.

Mária Dominika spolu s don Boscom privádzali mladých cez hru a šport k viere a viedli ich k zrelému osobnostnému životu. Ich spoločný odkaz sa niesol dolnokubínskymi športovými halami počas prvého májového víkend. „Na tohtoročnom turnaji sa zúčastňuje 36 družstiev z celého Slovenska. Sú to družstvá, ktoré sú zo sazeziánskych stredísk, z rôznych farností alebo rôznych spoločenstiev. Na zrealizovaní tohto turnaja sa podieľa aj okolo 50 mladých dobrovoľníkov. Spolu je tu

okolo 350 ľudí,“ zhodnotila sestra Matilda Pitáková, predsedníčka Združenia mladých LAURA Dolný Kubín.

Zdieľajú nielen športové príbehy

Mladí si zahrali volejbal v dvoch kategóriách - JOY pre amatérov a PRO pre skúsenejších volejbalistov. Siete natiahli až v piatich základných a stredných školách na viacerých palubovkách. Svoje centrum si vytvorili na Cirkevnej spojenej škole. „Tento turnaj nie je iba o volejbale, ale ako don Bosco hovoril, aj o prehlbovaní osobného kresťanského života. Každý deň sme začínali svätou omšou, ktorá bola pre účastníkov tohto podujatia a tých, ktorí pomáhajú pri realizácii. Vzniká rodinná atmosféra, o ktorú sa snažíme predovšetkým. K nej prispieva okrem spontánnych rodinných rozhovorov, budovanie nových priateľstiev aj naša malá kaviarňička, kde si ľudia môžu prísť posediť, dať si niečo sladké pod zub. Je tu možnosť osobne sa s mnohými porozprávať,

zdieľať rôzne príbehy,“ ozrejmila sestra Matilda Pitáková.

Víťazom 19. ročníka KubCupu v kategórii PRO sa stal volejbalový klub S-VK Trstená a prvé miesto v amatérskej kategórii JOY obsadili Starci a junáci z Novote.

text a foto: redakcia

Do práce na bicykli pôjdu aj v roku 2024

V mesiaci jún sa uskutoční už 11. ročník celonárodnej kampane Do práce na bicykli, ktorej hlavným cieľom je podporiť alternatívne spôsoby dopravy (bicykel, chôdza, verejná doprava) do zamestnania na úkor jazdy motorovým vozidlom.

Akcia má zároveň prispieť k tomu, aby štát, samospráva a zamestnávateľia vytvárali podmienky pre cyklistickú dopravu, a tým zvýšili bezpečnosť cyklistov a napomohli zlepšiť životné prostredie. Pre účastníkov má projekt

popri zdravotných benefitoch aj prvok súťaživosti. Dvoj- až štvorčlenné tímy budú súťažiť v počte prejdených kilometrov a v počte uskutočnených jász. Na úrovni mesta budú následne odmenené najúspešnejšie tímy, ale aj jednotlivci.

Mesto Dolný Kubín má pred sebou veľkú výzvu obhájiť minuloročné druhé miesto spomedzi všetkých prihlásených miest na Slovensku. 326 účastníkov v 93 tímoch vlni najazdilo spolu 42 913,46 km a uskutočnilo 7 323 jász. Úspora na vyprodukovanom CO₂ činila 10,7 tony. K tomuto výsledku najviac prispeli tímy KAJO_1 (Kajometal) a Mar-

garetky (Miba) a jednotlivci Peter Bajči (Miba), Milan Kurnota (Kajometal), Michal Suroviak (MTS), Filip Kurnota (Kajometal) a Štefan Slameník (Klauke).

Keďže mesto Dolný Kubín je už pre tento rok do kampane zaregistrované, od 1. júna môžete začať súťažiť, avšak nezabudnite najneskôr do 7. júna prihlásiť svoj tím prostredníctvom webovej stránky www.dopracenabicykli.eu. Tu sa dozviete aj bližšie podrobnosti o súťaži. Želáme Vám veľa šťastných a bezpečných kilometrov na bicykli počas celého roka 2024.

Vladimír Adamec, mesto Dolný Kubín

foto: redakcia

Žiacki bedmintonisti SP D. Kubín sú dvojnásobní majstri Slovenska

Športová hala v Kňažej hostila v sobotu 4. mája majstrovstvá Slovenska žiackych družstiev v bedmintonu. Okrem tímov zo Skalice, Klenovca a Žiliny sa predstavili aj dolnokubínski žiaci zo ZŠ Janka Matúška a osemročného gymnázia P. O. Hviezdoslava, ktorých združuje bedmintonový klub Sport Pleasure Dolný Kubín.

Na domácej palubovke odohrali s tromi hosťujúcimi družstvami celkovo 21 zápasov. „Hrá sa sedem zápasov za kolo. Dve dievčenské dvojhry, dve chlapčenské dvojhry. Jedna dievčenská štvorhra, jedna chlapčenská štvorhra a jedna zmiešaná štvorhra. V našom tíme SP Dolný Kubín je najväčšia hviezda Adka Chylová, ktorá je momentálne jednotkou na Slovensku vo štvorhre a v mixe, v aktuálnom rebríčku k 1. máju tiež trojkou v dvojhre. Je vážnou adeptkou na majstrovstvá Európy 2024, ktoré sa uskutočnia v septembri v Poľsku. Takisto Dávid Škrabák je vo výbere a v projekte U15 a Laura Jašková, ktorá, ako pevne veríme, by sa mohla dostať na majstrovstvá Európy,“ vysvetlila Anna Vešelényiová, trénerka SP D. Kubín. „Máme v tréningu celkovo 40 detí. Samozrejme, je to odstupňované výkonnosťou. Najlepší hráči SP D. Kubín, ktorí sa zúčastňujú slovenských súťaží, sú registrovaní pod Slovenským zväzom bedmintonu. Tí sa pravidelne zúčastňujú turnajov, ktoré Slovenský zväz bedmintonu organizuje. Máme ich rozdelených do niekoľkých výkonnostných skupín. Snažíme sa v rámci našich možností formu ladiť smerom k jednotlivým turnajom, aby decká dosahovali čo najlepšie výsledky, lebo v detských kategóriách je jednou z hlavných motivácií dosahovanie vý-

sledkov. Aj keď pre nás trénerov to nie je najpodstatnejší ukazovateľ. Podstatné je jednoducho zlepšovanie sa,“ zhodnotil Jozef Vešelényi, tréner SP D. Kubín.

Preverili ich súper z Klenovca

Zrekonštruovaná športová hala v Kňažej umožnila vytvoriť až štyri hracie bedmintonové plochy. Dolnokubínski žiaci si na nich poradili s výberom zo Skalice 6:1 a nad žilinskou Unizou zvíťazili rovnako 6:1 na zápasy. Dolnokubínčanov najviac preverili súper z Družstevníka Klenovec, s ktorými napokon vyhrali tesne 4:3 a stali sa majstrami Slovenska. „Podmienky sú tu veľmi dobré. Radi by sme tu organizovali do budúcnosti aj majstrovstvá Slovenska jednotlivých kategórií,“ ozrejmila Anna Vešelényiová. „My, SP Dolný Kubín, si každý rok tvoríme športové plány. Na prvý polrok bolo športovým plánom prebojovať sa na majstrovstvá Slovenska družstiev žiakov a majstrovstvá Slovenskej republiky dorastencov. To sa nám podarilo. Do druhej polovice sezóny sme si ako športový cieľ dali aspoň jeden titul majstra Slovenskej republiky v ľubovoľnej vekovej kategórii, tiež dostať našich zverencov do širšej reprezentácie Slovenskej republiky. To sa nám zatiaľ darí. Čo sa týka našich najmladších, tam kladieme najväčší dôraz na to, aby sa decká rozvíjali.

V slovenských rebríčkoch sa umiestňujú v hornej časti rebríčka. Z tohto pohľadu sme spokojní,“ dodal Jozef Vešelényi.

Druhý majstrovský titul v žiackych družstvách sa bedmintonistom SP Dolný Kubín podarilo uhrnúť hneď v pondelok 6. mája v Trenčíne na majstrovstvách Slovenska základných a stredných škôl.

redakcia

Na Žinčicovom mítingu skočili do vody spolu 2 500-krát

Veľká cena D. Kubína – Žinčicový míting má za sebou už 20. ročník. Počas posledného aprílového víkendú sa tu zišlo 360 plavcov z 38 klubov z celého Slovenska, ktorí do vody skočili 2 500-krát.

„Počas dvadsiatich rokov sa Žinčicového mítingu zúčastnilo vyše osemtisíc pretekárov. Rozdalo sa vyše 7 200 medailí, čo je skutočne krásne číslo. Sme veľmi radi, že sme sa dožili tohto okrúhleho výročia a že nám je stále umožnené takéto preteky organizovať práve v Dolnom Kubíne. Preteká sa od kategórií A, B až po juniorov.

To znamená, že pretekajú jedenásť až dvanásť-ročné deti, až po kategóriu juniorskú, sedemnástočnú a staršiu. Každá kategória má svoje disciplíny. Potom nasleduje vyhodnotenie. Veľmi atraktívne je, že na konci každého poľdňa prebiehajú štafety a toto majú deti najradšej, lebo vtedy plaváreň skutočne burcuje, deti sa tešia a samozrejme sú aj ocenení výbornými cenami. Takže pri štafetách deti dostávajú syrové výrobky, pretože sa snažíme podporovať tradíciu tohto regiónu. Okrem iného je bodový výkon hodnotený aj finančnou odmenou,“ povedala Zuzana Katreniaková z MPK Dolný Kubín.

Pretekali aj plavci z našich klubov

V plaveckých pretekoch malo svoje železka v ohni aj naše mesto. „Dolný Kubín má svoje zastúpenie v dvoch plaveckých kluboch. Prvý klub je Mestský plavecký klub, ktorý má svojich reprezentantov, najvýznamnejšia je Margaréta Moskaľová, ktorá je aj členkou juniorskej reprezentácie Slovenskej republiky. Takisto jej rovesníčka Eva Mikulášová z plaveckého klubu TT Dolný Kubín. Aj ona tu dneska preteká. Veľmi významné je aj zastúpenie zo Žiliny. Máme tu reprezentantku Andreu Hrnčiarovú, ktorá počas minulého ročníka zaplavala nový slovenský rekord,“ uviedla Zuzana Katreniaková.

M. Moskaľová zapláva vo Viedni

„Je to náš bazén, kde trénujeme, tak sa mi tu vždy dobre pláva. Tesne za osobným rekordom som plávala 50 m motýlika. To mi teda až tak nevyšlo. Na 100 m znak som však potvrdila osobák. Mám 28 medailí, ak som dobre počítala, myslím, že z nejakých siedmich - ôsmich ročníkov. Prvýkrát som tu bola v roku 2014, čiže pred desiatimi rokmi. Zakaždým sa tu rada vraciam. Je tu dobrá atmosféra. Pripravujeme sa na majstrovstvá Slovenskej republiky, čo býva záver letnej sezóny v Šamoríne na päťdesiatkovom bazéne. To bude v júni. Ale o tri týždne ideme do Viedne, kde sa pokúsime aj s Evkou o nejaké dobré výsledky a možno prekonáme limity, ak to vyjde,“ teší sa Margaréta Moskaľová z MPK Dolný Kubín.

V začiatkoch Žinčicového mítingu sa plávalo s hadicami

„Nebol som autorom myšlienky. S tou prišiel pán Zvada s pánom Špánikom. Bola úplne iná doba. Plávalo sa len s hadicami. Povedalo sa, že zorganizujeme medzinárodné preteky na vyššej úrovni. Čiže latka sa postavila hneď vysoko. Som rád, že sa to udržalo do dnešného dňa,“ uzavrel Ján Štajer, bývalý spoluorganizátor. Na 20. ročníku Žinčicového mítingu si najviac medailí vyplávali plavci z Piešťan a to 38.

Mestský plavecký klub reprezentovalo celkovo 22 plavcov, ktorí si odniesli 12 pódiových umiestnení. Najúspešnejšou pretekárkou bola Margaréta Moskaľová, ktorá vyplávala dve prvé miesta, jedno druhé miesto, štyri tretie miesta a jedno piate miesto. Margaréta bola aj súčasťou štafetového preteku 4x50 m voľný spôsob a 4x50 m polohové preteky, kde dopomohla k zisku bronzových medailí. Linda Urbanová si v disciplíne 200 m prsia vyplávala druhé miesto a v disciplíne 400 m si odniesla tretie miesto. Dlhoročný odchovanec Mestského plaveckého klubu Filip Lizák získal v disciplíne 400 m voľný spôsob bronzovú medailu a rovnako bol aj súčasťou štafety. Počas pretekov sa vypilo 100 litrov žinčice a zjedlo 50 kilogramov syra a syrových výrobkov.

text a foto: redakcia

Vzpierač z domáceho klubu je štvrtýkrát majstrom SR

O majstrovi Slovenska dorastencov a juniorov vo vzpieraní sa rozhodovalo v Dolnom Kubíne. V sobotu 4. mája prišli atléti z celého Slovenska,

aby zabojovali o tento titul. Prihlásilo sa necelých 60 pretekárov. Prvé priečky obhájili domáci. Domáckemu klubu HITS Vzpieranie pribudlo do zbierky 5 medailí. Ľubomír Bajči obhájil titul majstra Slovenska už po štvrtýkrát. Mladý pretekár v júni odcestuje do Grécka, kde si porovná sily s tými najlepšimi v Európe. „Tam mám ambície zdvihnúť aspoň základy a dostať sa do top 14,“ hovorí Ľu-

bomír Bajči z klubu HITS Vzpieranie Dolný Kubín. Dve medaily si odniesol Matej Gerát za prvé miesto v doraste a tretie v kategórii juniorov. Kubínsky klub mal medzi juniormi ďalšie dve umiestnenia. Filip Pagáčik skončil na prvom mieste a Jakub Pánik na treťom. Hlavným organizátorom pretekov bol Slovenský zväz vzpieraní.

redakcia

Cyklojazdou si pripomenuli výročie smrti Štefánika

V sobotu 4. mája si Dolnokubínčania cyklojazdou pripomenuli 105. výročie smrti Milana Rastislava Štefánika. Čakala ich dvadsaťštyri kilometrová trať z Dolného Kubína od jeho pomníka až do Leštín, kde mali prehliadku dreveného artikularného kostola spolu

so zazvonením na zvone Štefánik. Ide o jeden z troch zvonov na Slovensku, ktoré nesú meno tohto veľikána. „Bez akýchkoľvek otázok je to najväčšia postava slovenských dejín. Týmto spôsobom si chceme uctiť jeho pamiatku a jeho veľký prínos pre slovenský národ. Po cyklotrase Matúša Povalu pôjdeme z Dolného Kubína od tohto pamätníka Milana Rastislava Štefánika ku zvonu, ktorý nesie jeho meno v obci Leštiny v artikularnom kostolíku,“ poznamenal Jozef Krupa, spoluorganizátor akcie.

text a foto: redakcia

Zápisky z mestskej kroniky – rok 1976 (I. časť)

V dnešnom čísle prejdeme so zápiskami z mestskej kroniky do roku 1976. V prvom príspevku si pripomenieme snehovú kalamitu, ktorá postihla náš región hneď začiatkom roka, keď za tri dni napadlo 110 cm snehu. Druhý zápis je venovaný významnej osobnosti Oravy i celého Slovenska, historikovi a lesnému inžinierovi Ing. Andrejovi Kavuljakovi. Rodák z Ústia nad Oravou záver života strávil v D. Kubíne, kde je aj spolu s najbližšími pochovaný.

Ul. Matušková (1976). Foto: Jan Brodňanský

Boj s metelicou

V noci z 3. na 4. januára ešte o štvrtej hodine ráno dispečeri Okresnej správy ciest (OSC) v Dolnom Kubíne, Námestove a Trstenej hodnotili situáciu ako zvládnuteľnú obvyklými postupmi i napriek tomu, že intenzita sneženia sa zosilňovala. Ráno o šiestej hodine sa posádky vymenili. Pracovníci OSC sa pripravili o desiatej hodine otvoriť v Dolnom Kubíne nový pracovný rok 1976. Prvá zlá správa do ústredného dispečingu došla asi o 19. hodine. Príslop, viac kilometrov pretiahnutý kopec so zákrutami malých polomerov a stúpaním až 12 %, nie je zjazdový. Príčina: skrížený trambus s vlekcom. Vodiči, zabezpečujúci v okrese v tom čase údržbu, začínajú vysielaciami signalizovať prudké poryvy vetra so snehom, zníženie viditeľnosti a tvorbu závejov. Počutelnosť vysielaciek bola výborná, a to je vždy známka prudkého poklesu tlaku. Riaditeľ OSC v Dolnom Kubíne Ing. Mikuláš Lenko odvolal slávnostné otvorenie roka, nariadila sa mobilizácia rezerv a zvolával sa operačný štáb zimnej údržby okresu po prvý raz po dvadsiatich rokoch. Operačný štáb okresu pod vedením podpredsedu ONV Gustáva Bušniaka preberal organizáciu zimnej údržby a nasadil všetky mechanizmy OSC. Potom zabezpečil ďalšie opatrenia pre úspešné zvládnutie kalamity.

V tom čase pracovníci okresného operačného štábu a „lietajúci dispečeri“ sústavne kontrolovali priamo v teréne priebeh situácie, informovali riadiace centrum, zabezpečovali zmenu trás mechanizmov, pokiaľ bola potrebná, svojím prístupom ovplyvňovali vysokú pracovnú morálku a osobnú zodpovednosť pracovníkov. I napriek kalamite a riešeniu takých otázok, či dať pluh prednostne k dispozícii zavíatemu pohrebnému sprievodu alebo preraziť záveje sanitke s rodičkou, organizácia prác bola veľmi dobrá. Krajský a následne celoslovenský operačný štáb zabezpečili prísun požadovaných dvoch fréz, chýbali však buldozéry. Večer o 22. hodine boli k dispozícii len dva, hoci požiadavka znela na päť. V tej-

to atmosfére pokračovala práca celú noc. Ráno 5. januára o 4. hodine boli už všetky cesty zjazdové, až na úsek Terchová – Zázrivá, na ktorom snehová fréza uvoľnila nánosy snehu o 9. hodine. Piaty deň v roku prekvapil Oravcov veľkým množstvom snehu. Cesty sa začali rozširovať – normalizovať, no nie nadlho. O 15. hodine vietor o rýchlosti 100 km za hodinu ako keby chcel znova dokázať, že viachodinové úsilie vyše 30 mechanizmov na odstraňovanie snehu a ešte väčšieho počtu ľudí, znemožní v priebehu niekoľkých desiatok minút.

Okresný operačný štáb sa zišiel znova o 17. hodine. Celý kolotoč pokračoval bez väčších ťažkostí. Nasadili sa nové dispečerské rezervy. Boj s metelicou trval. Chlapi už boli vyčerpaní, ale robota pokračovala. Ľudia však potrebovali viac času na tú istú prácu. Výsledok bol úspešný. Šiesty deň roku ráno mohli už zo všetkých obcí vodiči prejsť do svojich cieľových staníc, pokiaľ im to dovolila viditeľnosť a zavíate cesty vo dvoroch. Nebolo robotníka ani riadiaceho pracovníka, ktorý by bol zlyhal. Neexistovali rozpory, obvyklé v každodennej práci, vodiči áut z ČSAD, miestnych komunikácií a JRD pracovali ako jeden celok. Opravári bez pripomienok znovu a znovu opravovali rozbité mechanizmy. Pracovalo sa presne a načas. Niet ani koho osobitne vyzdvihnúť. Zabrali všetci ako jeden. Za tie tri kalamitné dni pracovníci OSC posypali inertným materiálom vyše 12 000 km dlhý úsek, traktory s radlicou 14 000 km ciest, soľou posypali takmer 500 km, šípové pluhy preorali vyše 12 000 km. Snehu bolo skutočne neúrekom. Dňa 3. januára ho v horských oblastiach napadlo priemerne 25 cm, o deň neskôr 55 cm, 5. januára ďalších 30 cm a 6. januára už iba 3 cm. Preto večer 7. januára dobre padlo uznanie všetkým, ktorí sa zaslúžili o zjazdovosť ciest na Orave.

Výročie historika Oravy

Dňa 5. decembra 1975 sme si pripomenuli nedožitú 90. narodeniny významného historika nášho kraja Andreja Kavuljaka,

pôvodným povoláním lesného inžiniera. Narodil sa v r. 1885 v Ústí nad Oravou. Pochádzal z ôsmich detí chudobnej rodiny miestneho notára. Školy navštevoval v Trstenej a Banskej Bystrici, potom študoval lesné inžinierstvo v Banskej Štiavnici, kde aj svoje štúdiá ukončil v roku 1909. Jeho prvým pôsobiskom sa stal Štátny výskumný lesnícky ústav v Banskej Štiavnici. Ako uvádza vo svojom životopise, práve tu si uvedomil, že lesník sa okrem technických vedomostí musí zaoberať aj historickou minulosťou odboru, hoci disciplína hospodárskej histórie sa vtedy na nijakej vysokej škole neprednášala.

Praktický výskum sa stal ťažiskom Kavuljakovho celoživotného diela. Takáto možnosť sa mu naskytla, keď nastúpil na prvé pôsobisko vo svojom rodnom kraji, do Oravského Podzámku. V roku 1912 bol vymenovaný za prednostu Lesnej správy v Párnici. Tu prerušila jeho činnosť prvá svetová vojna. Narukoval v roku 1915, dostal sa na ruský front, kde padol do zajatia. Do novovzniknutej ČSR sa vrátil v roku 1921. Pôsoobil ako lesný radca v Oravskom Podzámku, kde sa mohol venovať štúdiu a výskumu prírodných, kolonizačných, sociálnych a hospodársko-sociálnych pomerov oravského regiónu. Výsledky týchto výskumov zhrnul v publikácii „Oravský komposesorát“ a svoje bádanie rozšíril neskoršie na územie celého Slovenska. Jeho záujem o históriu stúpol hlavne po vymenovaní za správcu archívu Oravského komposesorátu 5. februára 1932. Tu získal prístup k bohatému materiálu, na základe ktorého vznikli jeho najvýznamnejšie historické práce. Prejavil sa v nich ako dobrý znalec Oravy a hlavne jej hospodárskych a sociálnych dejín. Spomeňme z nich napríklad „Hrad Orava“ - dejiny hradu a kraja so zreteľom na sociálne polozenie ľudu Oravy, „Valasi na Slovensku“, „Starobylé drevené kostoly na Orave“, „Hrad Lietava“, „Rajecký kraj“,

„Historický miestopis Oravy“, „Dejiny lesníctva a drevárstva na Slovensku“ a iné. Ako vidno z uvedeného výberu, zameriaval A. Kavuljak postupne svoju pozornosť aj na históriu iných slovenských lokalít, čím význam jeho diela ďaleko presiahol hranice našej oravskej oblasti.

Vzhľadom na zmenené politicko-spoločenské podmienky bol A. Kavuljak donútený v roku 1938 vzdať sa svojho miesta a opustiť Oravu. Dva roky pracoval na Riaditeľstve štátnych lesov v Liptovskom Hrádku ako zástupca riaditeľa, potom v Banskej Bystrici zastával od 1. mája 1943 miesto riaditeľa Štátnych lesov. V tejto funkcii pôsobil až do roku 1948. V nasledujúcom školskom roku prednášal na Lesníckej fakulte v Košiciach. V roku 1949 sa vrátil do Dolného Kubína na odpočinok, kde aj zomrel 30. mája 1952. Rozsiahle diela Andreja Kavuljaka vyšli tlačou iba sčasti. V rukopise zostali nedokončené práce „Valaská otázka na Slovensku“, „Historický miestopis Zvolenskej stolice“, „Prehistória Oravy“, ako aj prvý diel zamýšľanej trilógie „Žiare“ z obdobia Veľkomojarskej ríše, ktorým získal peňažnú prémiiu v súťaži Matice slovenskej o historický román v roku 1938 (z druhého dielu zostal fragment). Pozostalosť Andreja Kavuljaka je uložená v Literárnom archíve Matice slovenskej. Články z dejín Oravy publikoval aj v časopise Orava, kde aj istý čas zastával funkciu redaktora (1929 – 1930). Celoživotné dielo Andreja Kavuljaka nestratilo ani po časovom odstupe niekoľkých desaťročí na svojej hodnote a pôsobí aj dnes v mnohých smeroch podnetne pre ďalší vedecký výskum.

*Originálny zápis z mestskej kroniky z roku 1976
spracoval Vladimír Adamec.*

Text reflektuje dobu, nie názorové presvedčenie redakcie.

Pomník T. G. Masaryka stál niekoľko rokov aj v Dolnom Kubíne

Oravské mesto sa o postavenie pomníka T. G. Masaryka začalo snažiť už v roku 1926. Za touto iniciatívou stála Jednota Česko-slovenskej obce legionárskej a Sokol v Dolnom Kubíne.

Organizačne si túto úlohu vzal na starosť Výbor pre postavenie pomníka T. G. Masarykovi, ktorého predsedom sa stal prozaik a lekár Ladislav Nádaši – Jégé. Pomník mal byť nielen symbolom česko-slovenskej vzájomnosti na Orave, ale tiež prejavom priateľstva, ktoré panovalo medzi T. G. Masarykom a oravským rodákom, básnikom P. O. Hviezdoslavom.

Na žulovom podstavci

Stavba pomníka bola financovaná z darov a príspevkov. Celkovo sa naň vyzbieralo takmer 38 000 korún, z čoho necelých 32 000 bolo použitých na samotný pomník a 6 000 na úpravu jeho okolia. Socha stála na žulovom podstavci. Na pomník bola použitá bronzová polo-postava, dielo českého sochára Jana Štursu. Rovnaká socha zdobila v tej dobe aj poslaneckú snemovňu v Prahe.

Necelých 5 rokov

Pomník bol slávnostne odhalený 6. mája 1934 na námestí pred Obecným domom (dnes Mestským úradom) v Dolnom

Kubíne v rámci osláv M. R. Štefánika. Na svojom mieste stál pomník len necelých päť rokov. Dňa 9. februára 1939 bol na žiadosť Výkonného výboru Hlinkovej slovenskej ľudovej strany v Dolnom Kubíne odstránený a uložený v budove Oravského múzea v Čaplovičovej bibliotéke. Na základe nariadenia Ministerstva dopravy a verejných prác zo dňa 30. septembra 1940 bola socha premiestnená do Štátneho banského riaditeľstva v Kremnici. K obnove pomníka po roku 1945 ani neskôr už nedošlo.

Vladimír Adamec; foto z r. 1938: tg-masaryk.cz

FOTOHÁDANKA

Viete, ktorá mestská časť je na obrázku?

Odpovede posielajte na adresu sutaz@dolnykubin.sk do **15.06.2024**. Vyžrebovaného výhercu odmeníme.

V aprílovom čísle ste mali uhádnuť podobizeň spisovateľky Margity Figuli.

Cenu posielame Ondrejovi B.

Žilinský samosprávny kraj a Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava
Vás pozývajú na podujatie

ROZPRÁVKOVÝ VLÁČIK "ZA SIEDMIMI HORAMI"

9. 6. - 12. 6. 2024

NEDELA
9. 6. 2024

Jazda parnou lokomotívou.

PONDELOK - STREDA
10. - 12. 6. 2024

Na podujatí premáva
dieselová lokomotíva.

**Program začína 30 min.
pred odchodom vlaku.**

Vstupenky na podujatie je možné zakúpiť aj online.

www.oravskemuzeum.sk
pokladnaolz@oravskemuzeum.sk
+421 905 500 646
www.fb.com/oravskazeleznica

Zakúpením vstupenky a svojou
účasťou na podujatí dávate súhlas s
použitím fotografií na reklamné a
propagačné účely múzea.

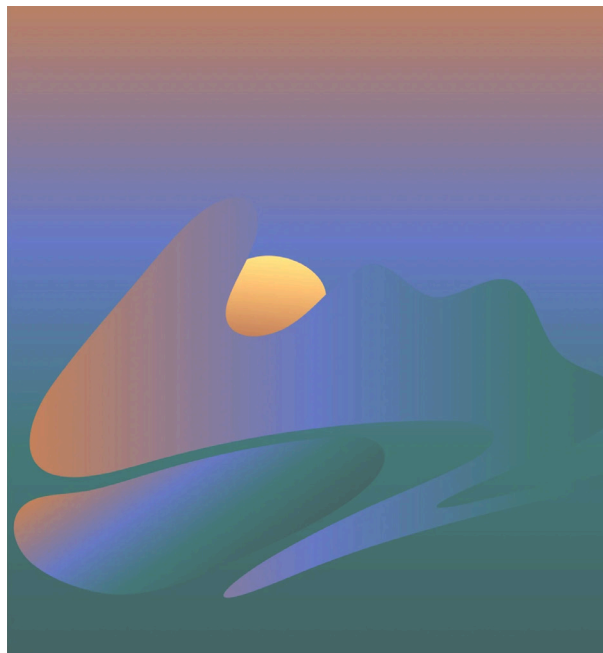
FASTER THAN A TRAIN & MESTO TRSTENÁ

15. jún 2024 11:00 - 20:00
Námestie M. R. Štefánika, Trstená

**DJ EKG
BILLY BARMAN
CHIKI LIKI TU-A
STOLEN MONEY** **VSTUP
ZADARMO**
ORAVSKÍ RICHTÁRI

Moderujú:
Becca a Šorty z Európy 2

www.fasterthanatrain.sk

HVIEZDOSLAVOV KUBÍN 70.

CELOŠTÁTNE KOLO 18. — 22. JÚN 2024,
MSKS, DOLNÝ KUBÍN

